

genç öncüler

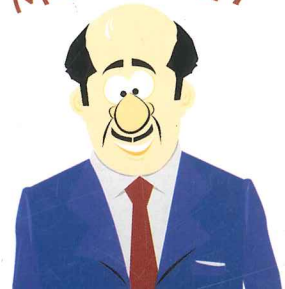
aylık gençlik dergisi • kasım 2004 • 13

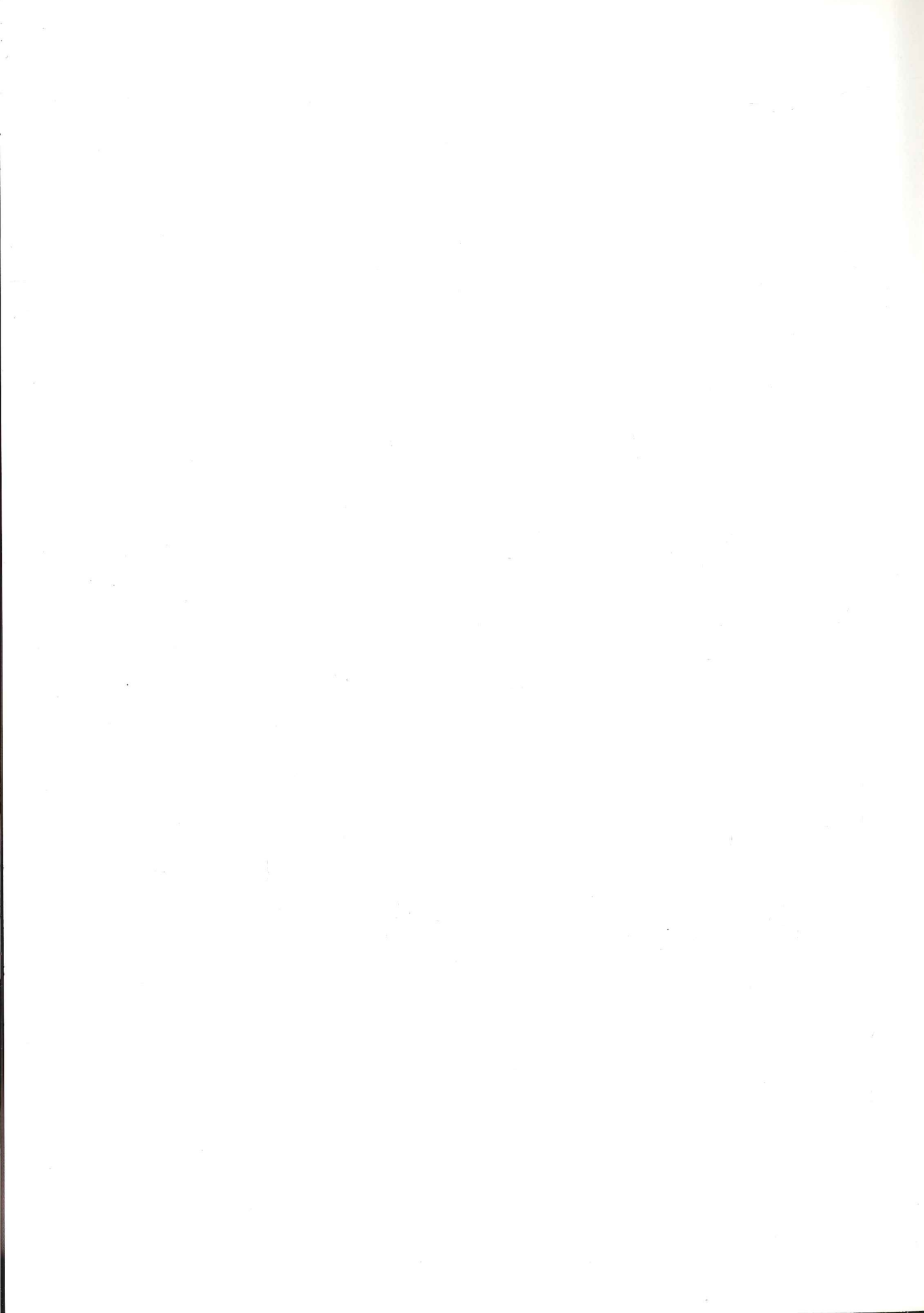

AKALIM

*Denşet Neşetin
Maceraları*

Öncüler Öncüsü Selman el Farisi
Aleme Akalım mı ?

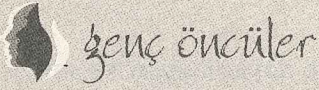
Rengimiz İçin Değil Allah İçin Kardeşiz

Bazen masum gibi görünen şakalarımızın altında bizim de fark edemediğimiz ciddi sorunlar yatar ve bir gün kendi ördüğümüz bu ağa takılıp kalırız. İnsanları geldiği ırk, sosyal çevre, yöre ya da onların ellerinde olmayan kalıtsal özellikleriyle itham etme, şakalarımıza malzeme etme, televizyonda duyduğumuz lakaplarla onları çağırma konusunu dergimizin bu sayısında işlemeye çalıştık. Aslında konu, insanın kendini üstün, ayrıcalıklı görmesine dayanan psikolojik bir rahatsızlık ve toplumda adalet ve güven duygularını zedeleyen ciddi bir problem. Temelde ırkçılık olarak özetlenebilecek ama gerçekten çok farklı şekillerde karşımıza çıkan problemi, insanlık tarih boyunca çok acı tecrübelerle yaşadı ve yaşamaya devam ediyor.

Genç Öncüler olarak gerçekten hiçbir sağlam temele dayanmayan ve savaşların, katliamların, köle pazarlarının, sürgün ve işkencelerin altında yatan bu anlayış biçiminin muhtemel sonuçlarına karşı arkadaşlarımızı uyarmaya çalıştık. Kin, nefret ve haset duygularının ortaya çıkmasına karşı uyarmaya çalıştık.

Bizler Allah'ın yeryüzünde eşrefi mahlukat olarak belli bir ömür süresince yarattığı varlıklarız. Bütün sahte korku, inanış, düşüncelerden arınarak, onları bizi aldatmasına izin vermeyerek rabbimizin yolunda yürüyoruz. Hep birlikte yürüyoruz. İnanlarla dosdoğru bir yolda yürüyoruz.. Hz. Adem'le başlayan Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa ile devam eden Hz. Muhammed (s.a.v.)'in yürüdüğü yolda.. Ve Genç Öncüler'in yürüdüğü yolda... Bu yolda yürüyenleri Allah kardeş ilan ediyor. Siyah, beyaz, sarı veya başka bir renkten kim olursa olsun bütün inananlar İslam Ümmeti'nin kardeşliğinde buluşuyor. Birbirini rengi, kanı, ırkı için değil Allah için seven insanların kardeşliğinde buluşmamızı emrediyor rabbimiz.

Genç Öncüler, hiçbir ırk, renk ve bölge ayrımı ve üstünlüğü gözetmeksizin insanların birbirini Allah için sevip gözettiği biricik buluşma noktamız. Genç Öncüler bu inançla kardeşlerini arıyor, onlarla buluşuyor, onlarla yürüyor. Aynı kardeşlik duygusunun havasını teneffüs etmek isteyenleri bekliyor.

Sahibi
Umran Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Yazı İşleri Müdürü
Ömer Miraç Yaman

Yayın Sorumlusu
Zafer Özdemir

Yayın Kurulu
Muhammed Birinci, Abdurrahim Boynukalın, Saliha Can,
Murat Çelik, İbrahim Elbaşı, Malik Dursun,
Murtaza Koçak, Ahmet Yusuf Özdemir, Elif Yaman.

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar
Mustafa Ermin Büyükoçkun, K. Mustafa Nur, Kemal Demir,
Ece Erdal, Hatice Topçu, Didem Karaoğlu, İbrahim Aksu,
Nida İslam Güler, İsmail Memiş, Mustafa Gedik, Ahmet
Necati Erdem, Mert Eroğlu, Betül Kahraman, Ziyaeddin Özel,
Yegane Özgür, Yunus Babacan, Esra Karayel, Abdullah
Muhsin Yıldız

Adres
Sofular Mah. Yeşil Tekke Sokak No: 4 Fatih-İstanbul
Tel: (0212) 532 51 76-631 13 85
Fax: 534 88 88

iletisim@genconculer.com
editor@genconculer.com

Dizgi, İçdüzen: Genç Öncüler
Kapak Tasarım: Sezer Erdoğan
Baskı: Step Ajans

4

İnananlar kardeştir

Kemal Demir

6

"Aleme Akalım mı?"

Abdurrahim Boynukalın

9

Bugün Yanımızdalar Peki, Ya Yarın?

Yegane Özgür

15

Nazizm, 3. Reich ve 3. Reich'in Bilinmeyenleri

K Mustafa Nur

Toplumsal ve Kültürel Değerleri
Tehdit Eden Teknolojik Güç

TELEVİZYON

İbrahim Aksu

20

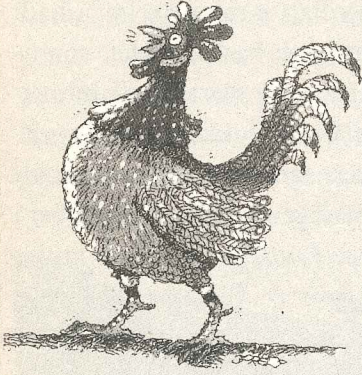

Öncüler Öncüsü

Selman-ı Farisi

Mustafa Gedik

27

Efsaneler

A????

38

Sinema

Cihan aktaş ile İran Sineması üzerine -II

43

Naci Abi

Dert Dinler

48

İnananlar Kardeştir...

Kemal Demir

İnsanlar arasında kin ve nefret tohumları ekererek adaletsizliğe, alay ve büyüklenmeye neden olan temel problemlerden biri de ırkçılıktır. Özellikle İslam'ın yaşandığı toplumlar dışında yaygın olarak ve bugün toplumumuzda hatta arkadaş sohbetlerinin satır aralarında dahi gözlemlenebilen ırkçılık üzerinde ciddiyetle durulması gereken önemli bir sorun olarak karşımızda duruyor.

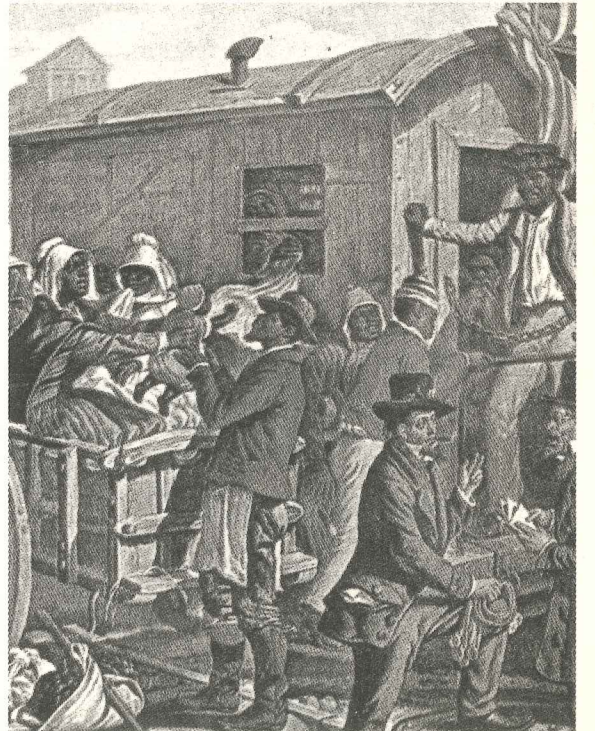
İrkçilik belli bir ırkın doğal üstünlüğünü savunarak kalıtım yoluyla geçen fiziki özelliklerle insanın zeka, anlayış ve kültür gibi unsurları arasında ilişki kurar. Bir insanın bir başka insana karşı üstünlüğünü, başka ırklara karşı ayrıcalığını, genetik özelliklere dayanarak temellendirir ve bunu baskı, sömürü, alay, aşağılama, sınıf ayrımı olarak yansıtır.

Yeryüzünde İrkçilik

Tarihte ırk ayrımı olarak bilinen ilk olay insanın yaratılışına kadar uzanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de "Sizi yarattık, sonra size biçim verdik, sonra da meleklere: "Âdem'e secde edin" dedik; hepsi secde ettiler, yalnız İblis, secde edenlerden olmadı. (Allah) buyurdu: "Sana emrettiğim zaman, seni secde etmekten alıkoyn nedir?" (İblis): "Ben, dedi, ondan hayırlıyım; **beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın**" şeklinde Araf Suresi'nin 11 ve 12. ayetlerinde belirtildiği üzere Adem'e secde et-

mesi istenen şeytanın kendi yaratılışını üstün bularak kibirlenmesi neticesinde tarihte ilk ırkçılık hadisesi şeytani bir tavır olarak ortaya çıkmıştır.

Kendi milletini, ırkını üstün görme hadisesi özellikle İsrailoğulları tarafından bir itikadi anlayış haline getirilerek baskı, şiddet, sömürü, alay ve aşağılama aracı olarak kullanılmıştır. Kendilerini Allah tarafından seçilmiş ırk-millet olarak gören İsrailoğulları sırf kendi milletlerinden olmadığı için Hz. Peygamber'i

ve Kur'an-ı Kerim'i kabul etmemiştir.

Yine, Hz. Muhammed'in peygamberliğinden önce Mekke ve Arap cahiliyye toplumunda yaygın olarak kabilecilik-ırkçılık yapılmış, kan davaları ve savaşlarla türlü haksızlıklar içine girilmiştir. Ancak Hz. Muhammed'in vefat etmeden kısa bir süre önce yaptığı Veda Hutbesi'nde de buyurduğu gibi insanlığı kuşatan bu hastalık Arap'ın Arap olmayana Acem'in (İran'lı) Acem olmayana üstünlüğü ortadan kaldırılmıştır.

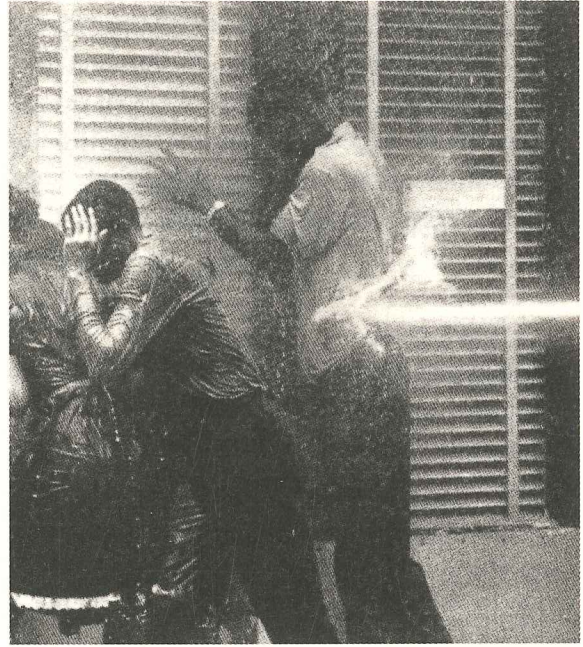
İnsanlık tarihi içinde uzun bir geçmişe sahip olan ırkçılık 19. yy Batı toplumlarında altın çağını yaşamıştır. Eski Yunan ve Roma'ya kadar dayanan Batı'nın ırkçılığı son iki yüzyılda had safhaya ulaşmıştır.

Başta İngilizler, Fransızlar ve Portekizliler olmak üzere Batılı sömürgeciler, Asya'da, Afrika'da, Hindistan ve Uzak Doğu'da sömürgeleştirme faaliyetlerini "medenileştirme" maskesi altında yürütmüşlerdir. "Öteki" olarak adlandırdıkları toplum ve insanları ikinci sınıf insan görerek sömürülerini sürdürmüşlerdir.

ABD'de ise ırkçılık önce yerli halka daha sonra da siyahlara yönelmiştir. Bugün insanlığa sözde özgürlük ve demokrasi dersi veren ABD "**kızılderi**" diyerek aşağıladıkları yerli halkın soykırımı üzerine kurdukları toplumlarını hala "**siyahlar**"ın ikinci sınıf vatandaş muamelesine muhatap olduğu uygulamaları yaşatmaya çalışmaktadır.

Nazi Almanyası'nda son yüzyılın en büyük felaketlerinden birini ortaya çıkaran da yine kendi ırkını üstün görme psikolojisinin bir sonucudur. Milyonlarca insanın acımasızca öldürüldüğü, yaşadığı coğrafyalardan sürüldüğü ve yeryüzünün neredeyse tamamına sıçratarak dünyanın Kur'an-ı Kerim'deki ifadesiyle ifsad edildiği, bozuma uğratıldığı bir dönemi insanlık yine Batı'nın ırkçılığı sayesinde yaşamıştır.

Yine Afrika "Kara Kıta" tanımlaması ile sömürülmeye devam eden ve insanların açlık,

aids gibi sömürge faaliyetleri ve Batı kaynaklı sorunlarla yaşamaya terkedildiği bir kara parçası olmaktan çıkamamıştır.

Bugün İsrail'de yaşanan soykırma ise tüm medeni dünya seyirci kalmakta; örülen duvarlar, öldürülen çocuklarla şeytani anlayış, gelecek, kibirlenme devam etmektedir.

Doğurduğu Sonuçlar

Tarihin başlangıcına kadar uzanan ırkçılık herşeyden önce şeytani bir anlayış ve tutumdur. Allah'a ve onun emirlerine isyan etmedir. Kibirlenme, kendini başkasından üstün görme, başka insan ve toplumları hor ve hakir görmenin neticesinde ortaya çıkan psikolojik bir hastalıktır. Geçerliliği olmayan değerlendirme, ölçülendirme ile kendini, ırkını üstün görme insanları baskı altına alma, sömürme ve onlara şiddet uygulama aracıdır. Alay ve aşağılamalar sonucunda kin, nefret ve haset duygularını ortaya çıkaran bir virüstür. İnsanların ölümüne, çocuk-kadın-yaşlı demeden katliam ve soykırımlara sebep olmuş insanlığın en temel problemlerinden biridir. Açlık, aids ve türlü hastalıkların bile ortaya çıkması da yine Batı'nın ırkçı hayat felsefesinden kaynaklan-

mıştır. İlahi bir kaynağa da atfederek yapılan itikadi bir sapma ve Allah'a, peygamberlerine emretmedikleri, söylemedikleri şeyler konusunda iftira atmaktır. İrkçilik, toplumları ayakta tutan adalet ve güven duygusunu zedeleyen, tahrip eden en önemli hastalıklardan-
dır.

İslam'a Göre

İslâm'a göre ırk ögesi insanlara doğal bir üstünlük sağlamadığı gibi medenî bir toplumun oluşmasında da temel etken değildir. Medenî bir toplum, hayvanlar gibi içgüdüleriyle birlikte yaşayan insanlardan değil, özgür iradeleriyle seçtikleri inanç ve idealler çevresinde toplanan insanlardan oluşur. Bu nedenle İslâm toplumu İslâm'ı bir din, bir hayat düzen ve biçimi olarak benimseyen insanların oluşturduğu toplumdur. Belirleyici tek etkenin inanç olduğu bu toplumun oluşmasında başka hiçbir maddi ya da manevi etkenin katkısı yoktur. Aynı akide çevresinde birleşen insanlar, kan bağları olmasa da kardeşirler (Hucurât, 49/10). Buna karşılık, aynı inancın paylaşılması durumunda, baba oğul arasında bile bir yakınlıktan söz edilemez. İman etmediği için babasının çağrısına uymayan Hz. Nuh'un oğlu onun ailesinden sayılamaz (Hud, 11/46). Aynı inancı paylaşan müminler küfrü tercih etmeleri durumunda ne babalarını, ne de kardeşlerini veli, dost edinebilirler (Tevbe, 9/23). Hiçbir mümin, babası, oğlu, kardeşi ya da diğer bir yakını da olsa, Allah'a ve Peygamberine düşman olan kimseye sevgi besleyemez (Mücadele, 58/22).

Hz. Peygamber (s.a.)'de câhilî bir âdet olan ırkçılığı sık sık gündeme getirerek eleştirmiş ve yasaklamıştır. Veda haccı sırasında, Veda Hutbesi olarak bilinen konuşmasında Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın Araba, beyaz renklinin siyaha, siyah renklinin beyaza bir üstünlüğü olmadığını, üstünlüğün yalnızca takva ile olduğunu ilan etmiştir. Mekke'nin

fethinde, Kabe'yi tavaf ettikten sonra yaptığı konuşmada Hz. Peygamber (s.a.) aynı gerçeği şöyle dile getirmiştir: **“Sizden câhiliyye ayıplarını ve büyüklenmesini gideren Allah'a hamd olsun. Ey insanlar, tüm insanlar iki gruba ayrılırlar. Bir grup iyilik yapan, iyi olan ve kötülükten sakınanlardır ki bunlar Allah nazarında değerli olan kimselerdir. İkinci grup ise günahkar ve isyankar olanlardır ki bunlar da Allah nazarında değersiz olanlardır. Yoksa insanların hepsi Adem'in çocuklarıdır; Allah da Adem'i topraktan yaratmıştır.”**

İslâm, getirdiği **inanınların kardeşliği ilkesi** ile Cahiliyye döneminde şiddetle hüküm süren ırkçılık adetini ezip yok etti. Kendilerini soylu ve üstün gören Mekke aristokratlarının zulüm ve baskılarına rağmen İslâm, **Romalı Süheyb, Habeşli Bilal ve İranlı Selman** gibi aşağılanan insanların çabalarıyla başarıya ulaşarak sınırları aşan bir toplum oluşturdu.

Bugün, insanlar arasında adaletsizliğe, kin, nefret ve haset gibi duyguların açığa çıkmasına neden olan ırkçılık Allah'ın yasakladığı bir durumdur. Çevremizde şaka ve lakap takma maksatlı da olsa bir şekilde insanların yaratılış özellikleri ve geldiği toplum ile itham edilmesine, alay edilmesine izin verilmemelidir. Rab-bimizin insanı en güzel bir şekilde yarattığını hatırlayarak üstünlüğün, yaratılan bütün varlığın insanın hizmetine sunulduğunu düşünüp bunun gereği olan şükürün yerine getirilmesi ile kazanılacağı anlaşılmalıdır. Hadid suresinin 25. ayetinde belirtildiği üzere insanlar adaleti ayakta tutsunlar diye gönderilen Kur'an-ı Kerim'i rehber edinerek ve “Yalnız Müminler kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki rahmete eresiniz.” ayeti gereğince Allah yolunda kardeşler olmak ve ona göre hareket etmek zorunda olduğumuz bilinmelidir.

"Aleme Akşalım mı?"

Abd rrahim Boynukal n

"Hey sen! Aramıza hoş geldin! Sana önceden söylemişlerdir zaten, burada hayatının en güzel günlerini yaşayacaksın..." Burada karakterin oturacak, burada kim olduğuna karar vereceksin! Burası lise, aktörler bizleriz... Peki ya yaşamlarımız? Onlar kimin?

Genelde lise hayatına geçen öğrenciler hayatlarının pek değişmeyeceğine, sadece kuracakları dostluklarla burada geçirecekleri güzel

günleri çoğaltacaklarına inanırlar. Kuracakları dostlukların, lise hayatının onları ne kadar değiştireceğinden habersiz oradan oraya sürüklenirler. Sınırları aştıklarında onları frenleyecek birileri yoksa başlarında, bu sürüklenmenin kaçınılmaz sonucu buldukları kabın şeklini almaktır. Eğer biraz şanslıysa ve başlarında sorumlu birey varsa er geç hatalarının farkına varırlar, fakat büyük yaralar alırlar... Yaptıklarından pişman olurlar ama kimse onları dinlemez. Çünkü yaptıkları hatalar okuldaki kimlikleri olmuştur artık... Ya kan kusacaklardır bu kimliği düzeltmek için ya da demin yazdığım gibi kabın şeklini alacaklardır aciz ve çaresiz...

Hey sen! Aramıza tekrar hoş geldin! Liseye başladın ama hala kendini kanıtlayacak bir şey yapmadın. "Al bi' sigara yak" (1. şok), kullanmıyor musun? O da ne demek canım? "Al yak! Sıkıntın olmasa da karızman olsun diye yak!" (ha bu arada yanında taşıdığın sigaranın ücreti üç milyon üç yüzden aşağı olmasın!) "Sevgilin hangi okuldan?" (2. şok). "Sevgilin yok mu?" "Abi sen yaşamıyorsun, burası lise! Hey kendine gel! Burada muhabbetlerin yarısı bu meseledir. Sen sevgilinin olmamasıyla baştan kaybediyorsun. Çabuk sınıfları dolaş, kendine birilerini bul! Neyse bugün aleme akıyoruz gelsene (3. şok). Alemin ne olduğunu bilmiyor musun? Oha falan oldum yani, sen harbi yaşamıyorsun. Disco, club falan yani... Ana-

dın sen? Gerçi bu ayakkabılarla da aleme akıl-
maz. Git kendine bi' nayk falan al, rezil olur-
sun millete!

Kardeş! Aramıza hoş geldin! Nasılsın? Biz
iyiyiz, eyvallah. Al bi' sigara yak! (alıştık artık)
delikanlı çocuğa benziyorsun. Bir darlığın, bir
sıkıntın olursa gel yanımıza halledelim işini,
biri sataşır, bişey olur, ha olur da kız arkada-
şınla dışarı çıkarsın, paran olmaz... neyse ben
şimdi mekana gidiyorum. Sen de gel istiyor-
san (mekan: kahve). Hayatın gerçeklerini
ancak orada görürsün!

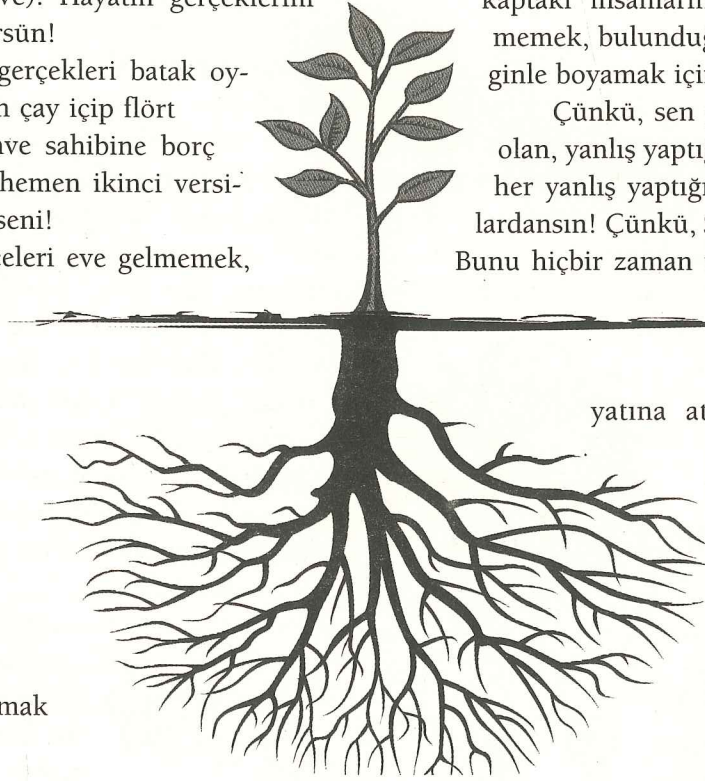
Tabii hayatın gerçekleri bataak oy-
namak, üzerine on çay içip flört
muhabbetiyle kahve sahibine borç
takmaksa, buyur hemen ikinci versi-
yon tipine alalım seni!

Eğer hayat geceleri eve gelmemek,
diskolarda, bar-
larda yatıp-kalk-
mak, oralarda
uyuşturucu, alkol
gibi zevklerle (!?)
tanışmaksa, hiç
durma hemen bi-
rinci versiyona
alalım seni! Hazır
çocuklar da seni
bekliyorlar sabır-
sızlıkla aleme akmak
için!

Bak canım kardeşim! Burası lise veya üni-
versite, fark etmez. Sen Genç Öncüsün! Yaşa-
yışın düşündüklerinle aynı doğrultuda olmak
zorunda. Sen İslamın sorumluluğunu omuzla-
rına yüklemiş bir gençsin! Ne kadar hata ya-
parsan, ne kadar yanlış yola sürüklenirsen sü-
rüklen bunu silemezsin! Yine özüne dönecek-
sin bunu bil! Ve özüne döndüğün zaman aldı-
ğın yaraların hafif olması için kendini fazla bı-
rakma! Bırakma... Çünkü, sen bulunduğun
kaptaki insanların rengini benimse-
memek, bulunduğun kabı kendi ren-
ginle boyamak için niyet etmişsin!

Çünkü, sen yanlışların farkında
olan, yanlış yaptığında bunu bilen ve
her yanlış yaptığında kalbi sızlayan-
lardansın! Çünkü, Sen Genç Öncüsün!
Bunu hiçbir zaman unutma! Allah, lise

haya tında,
üniversite ha-
yatında, iş ha-
yatına atıldığında, kısacası
tüm hayatında
yoldan sapma-
man için, ör-
neklik teşkil
etmen için ve
öncü olman
için, yardım-
cın olsun!

6 ALTIN ÖĞÜT

1. D nmeğe vakit ay r; D nce g i in kaynakt r.
2. Okunmaya vakit ay r; Okunma bilginin p nâr d r.
3. Dayaya vakit ay r; Day, g anlarda diremenin deste idir.
4. Anla mayaya vakit ay r.
5. İni yapmaya vakit ay r.
6. Te ekke re vakit ay r; Te ekke r, pastan n kremes d r.

yun eĝen niteliksiz ve zayıf kişilerin başa gelme ihtimali olmayacağından, toplum pasif karakterli kişilerce yönetilmez. Egemenlik hal- kın değil, hakkı en yüksek olan kişinindir. Bu tek şef, İtalya'da "Duçe" (Mussolini), Alman- ya'da "Führer" (Hitler), İspanya'da "Cadillo" (Franco) adını alır. Mesela Führer (Alman- ca'da rehber, yol gösterici anlamlarına gelir.) halk seçtiği için değil, "Führer" olduğu için iktidardadır. Bu nedenle faşist toplumlarda hak- kı en yüksek olan kişinin iktidarı sınırsız ve denetimsizdir. Hatta bu liderler bir noktadan sonra kendilerini ilahlaştırma çabaları içine girmişlerdir. İtalya'nın diktatörü Mussolini kendini İslam'ın kılıcı olarak görürdü ve halkı-

na şöyle bir pankartı göstermişti. "Tanrınıza her zaman inanın ve tapın ama unutmayın ki İtalya'nın tanrısı Duçe'dir". Hitler halkına şöyle seslenirdi. "Ben sizde varım ve siz bende varsınız. ". Ayrıca Hitler akla ve demokrasiye olan inançsızlığını şöyle dile getiriyordu: "Al- manya'yı yıkıntudan kurtaran, saçı dörde bölen zekâ değildir. Akıl sizin bana gelmemenizi sa- lık verirken, sadece inanç tersini söyledi. . . Bir devenin iğne deliğinden geçme şansı, bü- yük bir adamın seçimle keşfedilme şansından daha çoktur. . . En güçlünün rolü egemen ol- maktır, yoksa en zayıf ile bütünleşmek değil- dir. . . Önemli olan inanmak, itaat etmek ve savaşmaktır. "

kışı... Düşününün bir kere, bu dört mevsimi mevsimler değişiyor; durduramazsınız onla- rı Ve yine bana göre, ırkçıları hep bir mevsimde kalmak istiyor, diğer mevsimleri gör- mek istemiyor.

Tıpkı Güney Afrika Cumhuriyeti'nde olduğu gibi..

Orada, azınlıktaki beyazların karşısında kara ve sarı derililer aşağılanıyor. ve bu ka- nunlara bile yansıyor. Yani bugün ırkçılığın değişik bir versiyonu Apartheid (ırk ayrımı) adıyla Güney Afrika Cumhuriyetinde res- men uygulanıyor. Bu ırk ayrımı aynı zaman- da ABD'nin güney eyaletlerinde fiilen

de olsa uygulanıyor.

Aryen (Beyaz İrk) ırkın üstünlüğü öğretisi 19. yy boyunca ve 20. yy başlarında sadece Almanya'da değil, daha birçok Avrupa ülkesinde yandaş bulmuş- tu. Yani bu insanlar! sözde saf ırk elde etmek adına insan kurmaya, insanları laboratuvarlarda kobay olarak kul- lanmaya, aşağı ırktan sayılan irnsanları top- lama kamplarında yok etmeye ek yapılabile- cek en kötü şeyleri yaptılar. Ve mutlu son! Nazi ırkçılığı II. Dünya savaşı ertesinde bi- limdişliliği da ortaya konarak tüm insanlık ta- rafından mahkum edildi.

Bütün bunlardan yola çıkarak, ırkçılığı tam bir geri kafalılık olarak gördüğümü söy-

leyebilirim. Allah'ın bize verdiği bedenden bile bir politika çıkarılıyor ve dünya "Beyaz- san gel, siyahsan git!" uygulamasına mah- kum kalıyor. Öyle ki, Michal Jackson bile siyah tenini binbir uğraşla beyaz yapıyor, daha çok hayranı olsun, daha fazla kitleye seslensin diye. Ama ne değişiyor?

O artık beyaz bir zenci yani heb başka ırktan.. İşte sırf bu yüzden onun bazı ül- kelerde hala dışlandığını görüyoruz.

Beşiktaş'ın renklerinin anlamını hiç düşündünüz mü?

Siyah - Beyaz 1905... Hayır bu öy- lesine bir şey değil. Siyah ve beyaz ır- kı; onların birlikte yaşaması gerek- tiğini temsil ediyor.

Bunu yaparak Nazileri ve diğer ırkçları protesto deiyor Biz- de ediyoruz, hem de bütün kalbimizle...

Faşizm, aslen toplumların tarihöncesi saf hallerine geri dönmesi gerektiğine inanır. Yani Almanya toprakları içinde sadece Almanlar, Japon toprakları içinde ise sadece Japonlar yaşmalıdır. Yani şu an dünyamızın içinde bulunduğu karışık kokteyl durumu ortadan kalkmalıdır. Faşizm, sadece kendi milletini düşünür. Mesela eğer Almanya toprakları saf olarak Almanlaştırıldıysa, yani saf Alman toplumu yaratıldıysa amaca ulaşılmıştır. Fakat bu amaca ulaşana kadar Faşizm, önündeki bütün engelleri şiddet kullanarak bastırır. Şiddet, faşizmin gereğidir. Çünkü Faşistlerdeki saf döneme dönme isteği, bir dönemden sonra pagan dünyaya geri dönme isteğini doğurmuştur. Avrupa'da Pagan dönem Hıristiyanlık öncesi dönemdir. Yani putperest, şiddet, savaşlar ve sadece saf Almanların bulunduğu bir Almanya. Bu yüzden Faşistlerde Hıristiyanlık, Yahudilik ve İslam gibi ilahi dinlere karşı gizli bir nefret, pagan dinlere karşı bir sempati vardır. Çünkü pagan dönem, ayrıca saf Alman dönemidir.

Marksizm'in tersine, faşizm, akıldan çok duygulara seslenen bir ideolojidir. Almanlar ile Yahudiler arasındaki düşmanlığın sebeplerinden biri de Yahudilerin maddeci, materyalist olmalarından kaynaklanır. Marksizm'in kendi içinde tutarlı bir bütün oluşturmasına karşılık, faşizm bazı parçaların toplamıyla ortaya çıkmış gibidir. Faşizm, aristokrasinin ideolojisi olarak tarih sahnesine çıkan tutucu

ideolojinin, bir bakıma, farklı koşullardaki bir uzantısı sayılabilir.

Faşizme göre, insanlar eşit olmadığı gibi, ırklar da eşit değildir. Nasıl ki bazı insanlar üstün ve hükmetmek için yaratılmışlarsa, bazı ırklar da aşağı yaratılmışlardır. Üstün ırkların aşağı ırkları yönetmesi de gene, insanlığın yararınaadır.

İrkçilik ile faşizm karıştırılmamalıdır. İrkçilik, faşizmin alt kollarındandır ve dünya insanlarını genetik (ten rengi) ve kültürel (dil farklılığı) ile ahlaki (din farklılığı) olarak iki şekilde farklı gruplara ayırmaz.

İrkçilikta, dünya halkları belirli gruplara, ırklara ayrılırken, faşizmde, üstün olduğunu düşünen ırk, alçak olduğunu düşündüğü ırk üzerinde baskı kurarak, kendi üstünlüğünü kabul ettirmeye çalışır.

Etno-santrizm (ethnocentrisizm) ise kendi etnik kültürünü diğerlerinden üstün görmektir. "Etnik merkezilik" diye çevirmek en doğrusudur. Tersî kültürel-rölativizmdir. (cultural relativizm) Ego-centrisizm da bunun bir benzeridir, bireysel anlamda kullanılabilir.

Siyonizm

Siyonizm, Filistin, Lübnan, Mısır, Türkiye gibi Ortadoğu ülkeleri üzerinde ulusal bir Yahudi devleti kurma amacı taşıyan ırkçı bir harekettir. 1948 yılında İsrail'in kurulması ile ilk aşama başarılmıştır. İsrail'in sürekli Filistin toprakları üzerinde hak iddia etmesi ve işgali, Irak anayasasında kabul edilen Yahudi Kürtlerin hem İsrail hem Irak vatandaşı sayılması Siyonist amacın getirilerindedir. Siyonizm, Birleşmiş Milletler tarafından 60'lı yıllarda ırkçılık olarak tanımlansa da, İsrail'de vatanseverlikle eşanlamlı olarak algılanmaktadır. Her Yahudi Siyonist değildir. Noam Chomsky gibi anti-siyonist Yahudiler de bulunur.

Özellikle 19. yy sonu ve 20. yy başında, teşkilatlanmalarını hızlandıran Yahudiler, kutsal Filistin topraklarına göçler tertiplemişlerdir. İkinci dünya savaşı esnasında yaşananlar, göçü (işgali) hızlandırmıştır. Filistin'e gitmeyi ka-

bul etmeyen Yahudiler, yine ırkdaşları tarafından ölüme terkedilmiştir. Aşama aşama gerçekleştirilen göçler neticesinde (Yahudi yerleşim bölgeleri) Filistin işgale hazır hale gelmiş ve 1948'de yayılmacıların desteğiyle de Filistin işgal edilerek, Siyonist bir devlet kurulmuştur. Günümüzde ise, Ariel Şaron önderliğinde Siyonizm, Filistin işgaline hız vermiş ve işgal soykırımına dönüşmüştür.

Siyonizm, Ortadoğu ve tüm dünyanın varlığını-güvenliğini tehdit eden dogmatik-faşist bir ülküdür.

Siyonizmin, milli ve dini gibi dallara ayrılması, onun "ırkçı" olmadığı anlamına gelmez. Siyonizm'in referansı bizzat çarpıtılmıştır iş bu çarpıtılmış kaynağa göre, İsrailoğulları Allah tarafından seçilmiş ve "Filistin" onlara yurt olarak verilmiştir. Yahudilerin elinde olmayan topraklar, onlardan çalınmış olarak kabul görür.

1897 yılında Herzl ve Weizmann'ın öncülüğünde İsviçre'de toplanan Siyonist kongre Siyonizm'in Yahudi halkının Filistin topraklarında bir yurt yaratmayı amaçladığını içeren Basel programını onayladı. Bu dönemden sonra Filistin'e Yahudi göçü hızlanmıştır. İngiltere Siyonizm'i bölgede güçlenen Arap ulusçuluğunu dengeleyecek bir araç olarak görüyordu. I. Dünya Savaşının başlamasıyla Siyonizm'in siyasal yönü yeniden ön plana çıktı. İngilte-

re'de yaşayan Rus Yahudilerinden Weizmann ve Sokolow Filistin'de Yahudi devletinin kurulmasını öngören Balfour bildirisinin yayınlanmasında önemli rol oynadılar. Milletler Cemiyetinin Filistin'i İngiliz manda yönetimine bırakan belgesinde de bu bildiriye gönderme yapılarak konuya yer verilmiştir. Dünya Siyonist örgütünün yönlendiriciliği ile bölgede Yahudi göçü hızlanmış ve Filistin'deki Yahudi nüfusu 1933'te 238 bine yükselmiştir.

Filistin'in giderek Yahudi devletine dönüşümü, Arapları Siyonizm ve onun destekçisi İngiliz politikasına karşı ayaklandırdı. 1929'da ve 1936-1939 arasında Arap ayaklanmaları, İngilizleri soruna bir çözüm bulmaya yöneltmiştir.

Almanya'da Nazilerin iktidara gelmesi ile göç hareketi hızlanırken, bir çok ülkedeki Yahudiler de Siyonizm'e daha sıcak bakmaya başladılar. Araplarla Yahudiler arasındaki gerginliğin giderek artması sonucunda, İngiltere sorunu 1947 yılında BM'ye götürdü. Burada yapılan çalışmalarda Filistin topraklarının bölünmesine karar verildi. Bu kararın verilmesinden sonra beliren kargaşa ortamında 14 Mayıs 1948'de Tel Aviv'de toplanan Yahudi Ulusal Konseyi İsrail Devleti'nin kurulduğunu ilan ederken Siyonizm bölgedeki siyasal amacına ulaşmış oluyordu.

Toplumsal ve Kültürel Değerleri Tehdit Eden Teknolojik Güç TELEVİZYON*

brahim Aksu
Maltepe HL

Nedir televizyon? Görüntünün ve görüntü ile alakalı sesleri aynı anda algılanmasını sağlayan haberleşme sistemi.

Televizyonun tarihine bakılacak olursa insanların dış dünyadan haberdar olma isteği, merakı nedeniyle ortaya çıktığı görülür. Nitekim 1873'te başlayan çalışmaları 1923 ve 1935 yılları arasında İngiltere'de BBC aracılığı ile yapılan ilk televizyon yayını izlemiştir. Ülkemiz 1965 yılında televizyon ile tanışmış ancak 1972'den itibaren ülke çapında yayın yapılabilmektedir.

Televizyon ülkemize ilk geldiğinde pek benimsenmemiş fakat zaman geçtikçe televizyon insanları yavaş yavaş etrafında toplamaya başlamış ve bir müddet sonra da vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir.

Etrafımıza baktığımızda televizyonun birçok kullanım alanının olduğunu görmekteyiz. Özellikle de kitlesel haberleşme alanında büyük bir önem arz eden televizyonun iletişim, eğitim, tıp, endüstri gibi alanlarda da etkin olduğunu görürüz. Örneğin; 1963 yılında ABD cumhurbaşkanına yapılan saldırı hakeza N. Armstrong'un aya ayak basışı tüm dünya tarafından anında izlenmiştir.

Günümüze baktığımızda televizyonun eğitim ve propaganda alanında etkili bir silah olduğu görülmektedir. Televizyonun sosyolojik gücünü araştırmak için yapılan araştırmalarda bu yayın organının etkisinin radyo sinema ve basın birleşik etkisinden daha üstün olduğu sonucuna varılmıştır.

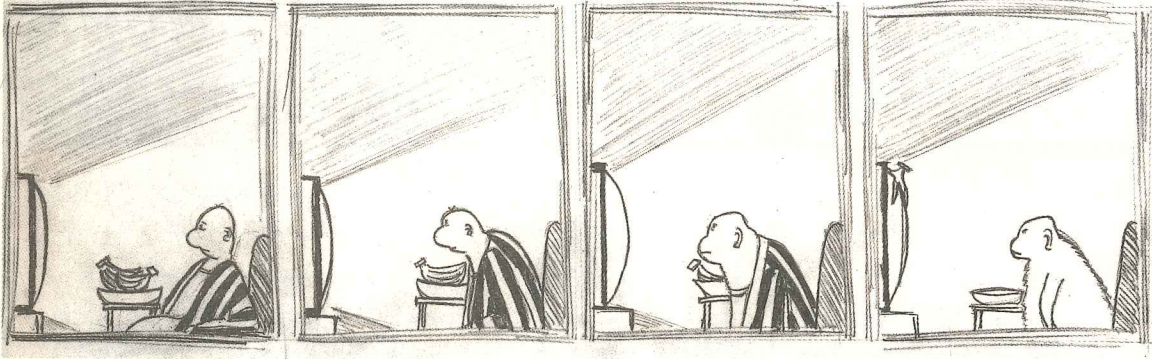
Televizyon fayda ve zarar bakımından de-

ğişken bir yapıya sahiptir. Televizyonu hangi alanda kullanırsanız o alanda insanları yoğunlaştırmış, dikkatlerini o yöne çekmiş olursunuz. Bundan da anlaşıldığı üzere günümüze insanları yönlendirmedeki etkili faktör televizyondur.

Dikkatle incelediğimizde televizyonun işlevinden çok amacı, ne için kullanıldığı önem kazanmıştır. İyi hazırlanmış TV programlarının, kitlesel eğitimde insanları bilgilendirmede kültür seviyesini yükseltmedeki faydası çok fazladır. Öğrenme işleminin %90'ı gözle, %8'i kulakla olur. Geriye kalan %2'lik bölümü ise koku, dokunma ve tat oluşturur. Bu tespitlerde de görüldüğü gibi televizyonun öğrenmedeki etkisi büyüktür. Çünkü televizyon hem görsel hem de ayrı işitsel bir yayın organıdır. Öğrenmede bu kadar etkili olan bir televizyonu milli, kültürel ve dini değerlerimizi, örf ve adetlerimizi empoze etmek amacı doğrultusunda kullanmak toplumun refah seviyesini yukarı taşıyacağı gibi, televizyonu çocuklar için, gençler için zararlı sayılabilecek insanları kötü şeylere sürükleyecek, örf ve adetlerimize milli ve dini değerlerimize aykırı düşen programlarla donatmak da o derece kültür ve medeniyet seviyesinin dibe vurmasına neden olacaktır.

Günümüzdeki televizyon kavramına baktığımızda bu yayın organının hayatımızı artılar ile değil de eksilerle doldurduğunu görmekteyiz. Artık televizyon için "kitle öğretim" değil, "kitle yozlaştırma" tabiri daha çok yakışık almaktadır. Bir uyuşturucu madde gibi her ge-

Maymunun evrimi...

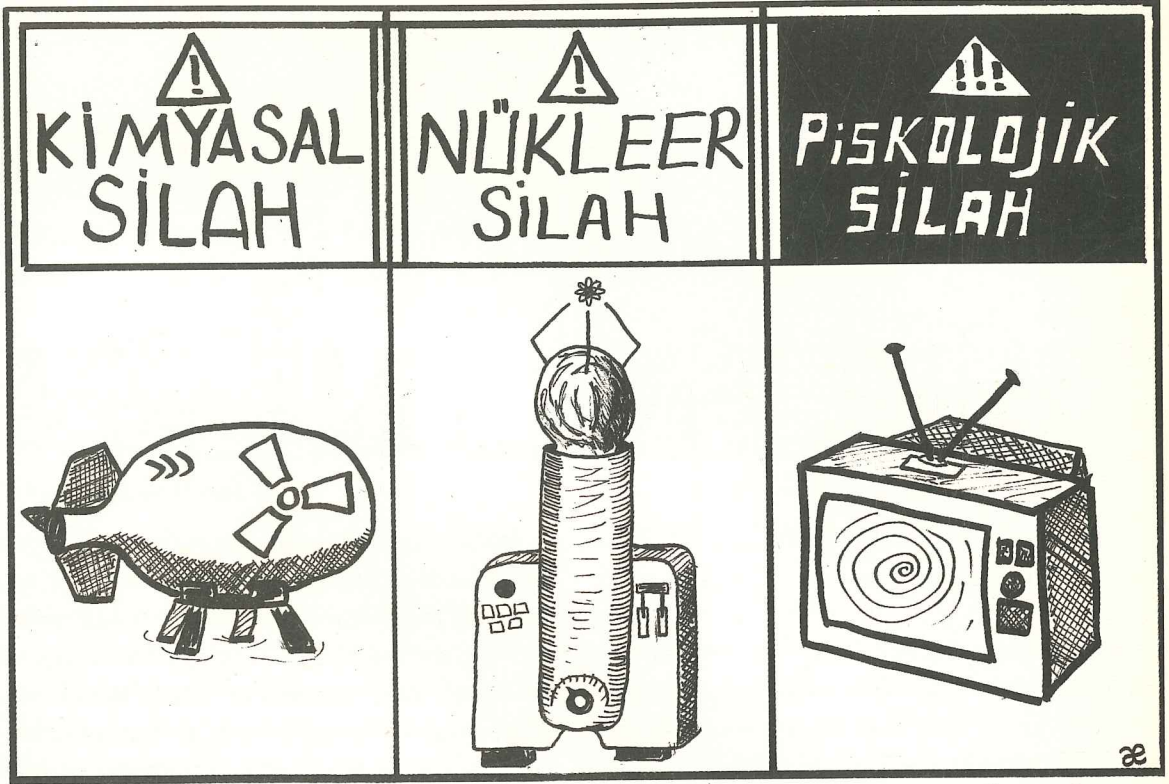
Merve Heybet Bağcılar Lisesi

çen gün insanları kendine daha bağımlı hale getirmektedir. Televizyonu evine misafir eden ailelerin % 70'i gibi büyük bir kısmı onun müptelası haline gelmiştir. Bu ise en basitinden çocuğundan yaşlısına kadar her yaşta insanın görev ve sorumluluklarını aksatmasına neden olmaktadır.

Televizyonlarda artık insanları, bilgilendiren, bir şeyler öğreten, kültürlerini zenginleştiren, milli ve dini inançlarını kuvvetlendiren programlar yerine, ahlak ve kültür ilkelerine aykırı insanları ve bilhassa gençleri gasp, cinayet hırsızlık gibi suçlara sürükleyen, küçüklerden saygıyı, büyüklerden sevgiyi gençlerden ise edep ve terbiyeyi alan programlar yayınlamıştır. Toplumdaki etkisine baktığımızda televizyonun yapılış gayesinden çok uzaklaştığını adeta bir kültür yozlaştırma mekanizması haline dönüştüğünü müşahade etmekteyiz.

Bir çok Avrupalı iletişim bilimci televizyonu "aptal kutusu" diye tanımlamaktadır. Örneğin; küçük yaşta itibaren günde iki saatten fazla televizyon izleyen birinin 7-18 yaşlarına geldiğinde çeşitli göz problemlerinin ortaya çıktığı ve özellikle muhakeme gücünün akranlarına göre çok daha az olduğu bilimsel araştırmalarda tespit edilmiştir. Demek oluyor ki, televizyon artık insanları monotonlaştırmaya, insanların düşünce kabiliyetini çalmaya başlamıştır.

Sürekli televizyonla meşgul olan, izleyen kişiler pasif ve hareketsiz kalarak sanal bir tatmin yaşarlar. Televizyonla pek fazla haşır neşir olan ailelere baktığımızda bu aile fertlerinin ve bu fertlerle dost olan kişilerin karşılıklı olarak, sevgi, saygı ve ilgi gibi temel insani unsurlardan uzaklaştığı, fertler arasında sohbet ve muhabbetin giderek yok olmaya yüz tuttuğunu görmekteyiz. Televizyon seyredilen her an gerçek hayattan uzaklaşmakta, insani değerler yok olmakta alışkanlıklar, hitap tarzları, kadın-erkek ilişkileri, komşuluklar, çocukların ailelerine karşı tavırları vb. daha bir çok şey giderek değişmektedir. TV kanallarını, insanları sürekli tüketime yönlendiren, insanların macera heveslerini kamçılayan programlar işgal etmiştir. Televizyon insanları öylesine yönlendirir olmuştur ki insanımızı bir dizide kötü rolde oynayan birini sokakta gördüklerinde onu dövmeğe teşebbüs edecek hale getirmiştir. Öte yandan televizyon seyrettiğimiz her saat, kendimizi 30-40 sayfa kitap okumaktan men etmekte, güzel duygu ve düşünceler geliştirmekten uzaklaştırmaktayız. Televizyon her gün ortalama 20-30 cinayet, gasp, soygun gibi haberler izlemek suretiyle ruh dünyamızı kirletmektedir. Bu da ileride toplumu oluşturacak gençlerin ahlaki, kültürel ve manevi yönlerinin çölleşmesine neden olmaktadır. Ve nihayetinde de böyle olunca kültür, uygarlık namına yol kat edemiyor, aksine gerileme gös-

Ahmet N. Erdem Özel Derya Öncü Lisesi

teriyoruz.

İslam literatüründe yer alan deccal ifadesinin tanımına bakıldığında televizyonla büyük ölçüde benzeştiği görülmektedir. Deccalın tanımı yapılırken dünyanın sonunda geleceği, insanları iyilik, doğruluktan men edip kötülüğe sevk edeceği insanları kendine inandırıp bağlayacağı ifadeleri göze çarpmaktadır. Televizyonun şuanki konumuna baktığımızda bu tanımla büyük ölçüde örtüştüğünü görmekteyiz.

Toplumun kültürel ve ahlaki yönden çöküşünü hızlandıran bu televizyon illetine ilgili yetkisizlerin değil yetkili ilgisizlerin el atması bu gidişe dur demesi gerekmektedir. İnsanların gözünün açılması televizyonu yarar sağlamak için üretilmişken nasıl zararlı hale geldiği topluma bir şekilde anlatılmaktadır. Televizyonun zararını yarara dönüştürecek yeni yollar, yeni uygulamalar aranmalı, bu kültür yozlaşmasına artık bir dur denilmelidir. Bu başarılabilirse ne ala, yok eğer bu konuda duyarsız

kalınır başarılmaz ise bir kültürü, bir toplumu külliyyen yok etmenin yolu bulunmuş demektir. Çünkü televizyon artık evlerden bereketi, sokaklardan iffeti okullardan ise eğitim ve terbiyeyi kaldırmış durumdadır.

Ve son olarak bu işleri yürüten büyük medya patronlarının insafa gelmesini beklersek -ki daha çok bekleriz- hiçbir yol kat edemeyiz. Televizyonun zararlarından haberdar olan aydın insanlar, bilinçli gençler, el ele vererek toplumu da bu konuda bilinçlendirme, televizyonun zararlarını fark ettirme yönünde çaba sarf etmeli gayret göstermelidir. Giderek yok olmakta olan değerlerimizin geri kazanılması sağlanmalıdır. Aksi takdirde yok olmaya yüz tutmuş kültür, medeniyet ve eğitim seviyemizin dibe vuruşunu, yaşlı gözlerle izlemeye devam etmiş olacağız.

* Genç Öncüler dergisi "Televizyonun Halatımızdaki Yeri" konulu yazı ve karikatür yarışması mansiyon ödülü

Yedek Kişilik İÇKİ

Nida slam G ler

İçki deyince aklıma yurtta kalan bir öğrencinin hayatından küçük bir kesit geliyor. Bu öğrenci arkadaşlarıyla içmeye gidiyor ve içince kendisini kaybedip, 7-8 arkadaşını sırayla dövüyor. Hem de ikisini hastahanelik yaparak... Sabah kalkınca hiçbir şey olmamış gibi bir de arkadaşlarının nerde olduğunu sormaz mı? Sonra kendi yaptıklarına da inanamayıp bir daha içki içmemeye yemin ediyor. Buradan da anlaşıldığı gibi insanlar içince ne yaptığının farkında bile değilken içkinin ne denli yararları olduğu savunulabilir ki?

Bu arada dinimiz İslam da içkiyi kesin haram kılıyor. İslam insanın huzurlu ve mutlu yaşayabilmesi için gönderilen ilahi kanunlar bütünüyken, aileyi yıkan ve aile fertlerini zor durumda bırakan içkiyi hoş görmesi sizce mantıklı mı? İşte size içkinin haram olduğunu kanıtlayan deliller...; "Ey iman edenler; içki kumar, fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir. Bunlardan kaçının ki saadete eresiniz. Şeytan şüphesiz içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçersiniz değil mi?"

(Maide 90-91) ve "içki yapımı, yaptırımı, içeni, taşıyanı, kendisine taşınanı dağıtanı, satanı ve kendisi için satın alanı lanetlemiştir." Hadis-i Şerif.

Ayrıca müslüman'ın vazifesinin yalnızca haramı işlememek değil, başkasının işlemesine de -yapabildiği ölçüde- mani olmak olduğunu biliyoruz. Bu kaide bizim, içki içilen yerde oturmamızı da önlüyor. Hz. Ömer'in nakline göre Rasulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur;

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, üzerinde içki dolaştırılan sofraya asla oturmasın."

Sonuç olarak dinimizce yasak olan içkinin, içenlerin düşüncesine göre; huzur vermek ya da kafa dağıtmak gibi etkisinin aksine kendisine zarar verdiği kesindir. Buna rağmen bu yasağın çiğnenilmesi sizce mantıklı mı? Üstelik sonunda cehennem azabının olduğu biline bilene...

Uyarmak bizden...
Karar sizden ...

Veda Hutbesi

Ey insanlar !

Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada ebedi olarak bir daha birleşemeyeceğim.

Ashabım!

Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir; her türlü tecavülden korunmuştur.

Ey Ashabım !

Yarın Rabbinize kavuşacaksınız ve bugünkü her hal ve hareketinizden muhakkak sorulacaksınız. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara bildirin! Olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup ta işitenden daha iyi anlayarak, muhafaza etmiş olur.

Ashabım !

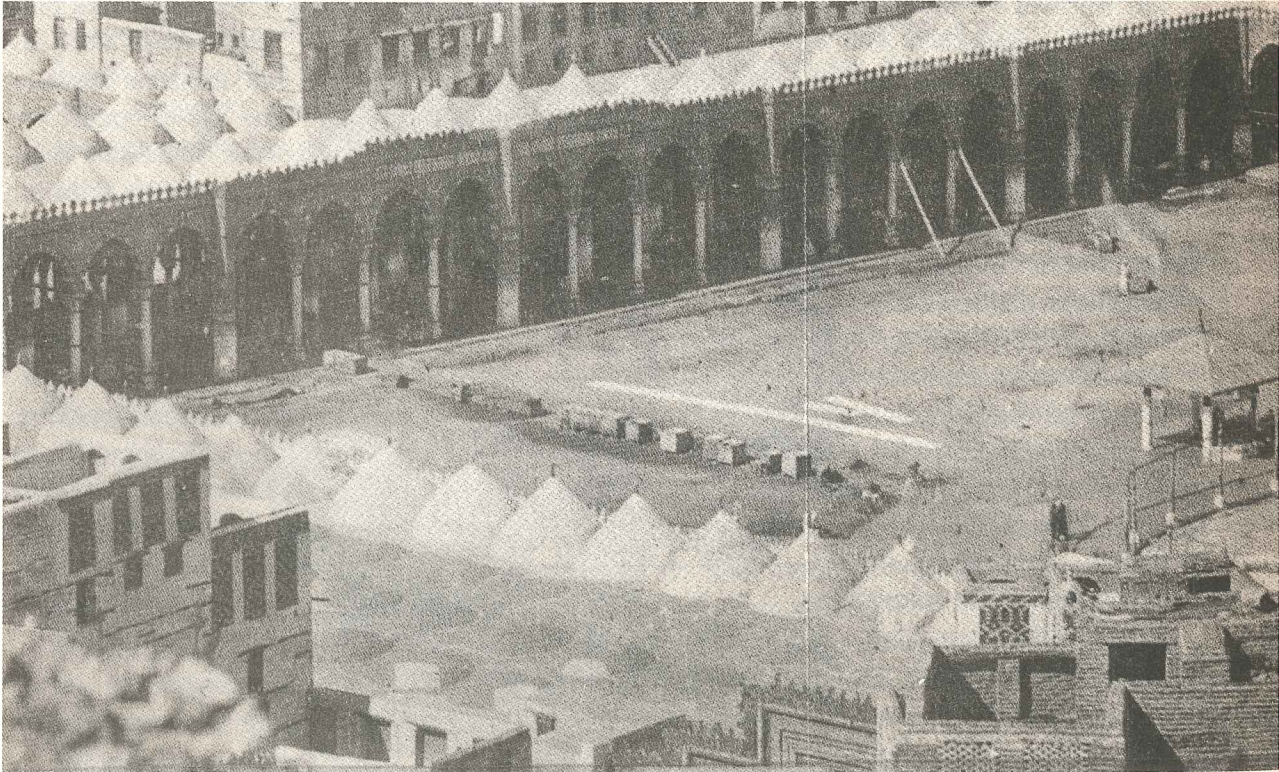
Cahiliyet devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalib'in torunu Rebia'nın kan davasıdır.

Ey Ashabım!

Bugün şeytan sizin şu topraklarınızda yeniden tesir ve hakimiyetini kurmak gücünü ebedi surette kaybetmiştir. Fakat siz; bu kaldırdığım şeyler dışında, küçük gördüğünüz işlerde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınınız!

Ey insanlar !

Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah emaneti olarak aldınız; onların namuslarını ve ifetlerini Allah adına söz vererek helal edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, onların da sizin üzerinde hakları vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hak-

kınız, onların aile yuvasını, sizin hoşlanmadığınız hiçbir kimseye çığnetmemeleridir. Eğer razı olmadığınız herhangi bir kimseyi aile yuvanıza alırlarsa, onları hafifçe dövüp, sakındırabilirsiniz. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları meşru bir şekilde, her türlü yiyecek ve giyimlerini temin etmenizdir.

Ey Mü'minler !

Size bir emanet bırakıyorum ki, ona sıkı sarıldıkça yolunuzu hiç şaşırırmazsınız. O emanet Allah kitabı Kur'an'dır.

Ey Mü'minler!

Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyiniz. Müslüman müslümanın kardeşidir; böylece bütün Müslümanlar kardeştir. Din kardeşinize ait olan herhangi bir hakka tecavüz başkasına helal değildir. Meğer ki, gönül hoşluğu ile kendisi vermiş olsun.

Ey Ashabım !

Kendinize de zulmetmeyiniz. Kendinizin de üzerinizde hakkı vardır.

Ey İnsanlar !

Cenab-ı Hak her hak sahibine, hakkını (Kuran'da) vermiştir. Varise vasiyet etmeğe lüzum yoktur. Ço-

cuk kimin döşeginde doğmuşsa, ona aittir. Zina eden için mahrumiyet vardır. Babasından başkasına ait soy iddia eden soysuz, yahut efendisinden başkasına intisaba kalkan nankör, Allah'ın gazabına, meleklerin lanetine ve bütün Müslümanların lanetine uğrasın. Cenab-ı Hak, bu gibi insanların ne tövbelelerini, ne de adalet ve şahadetlerini kabul eder.

Ey Ashabım !

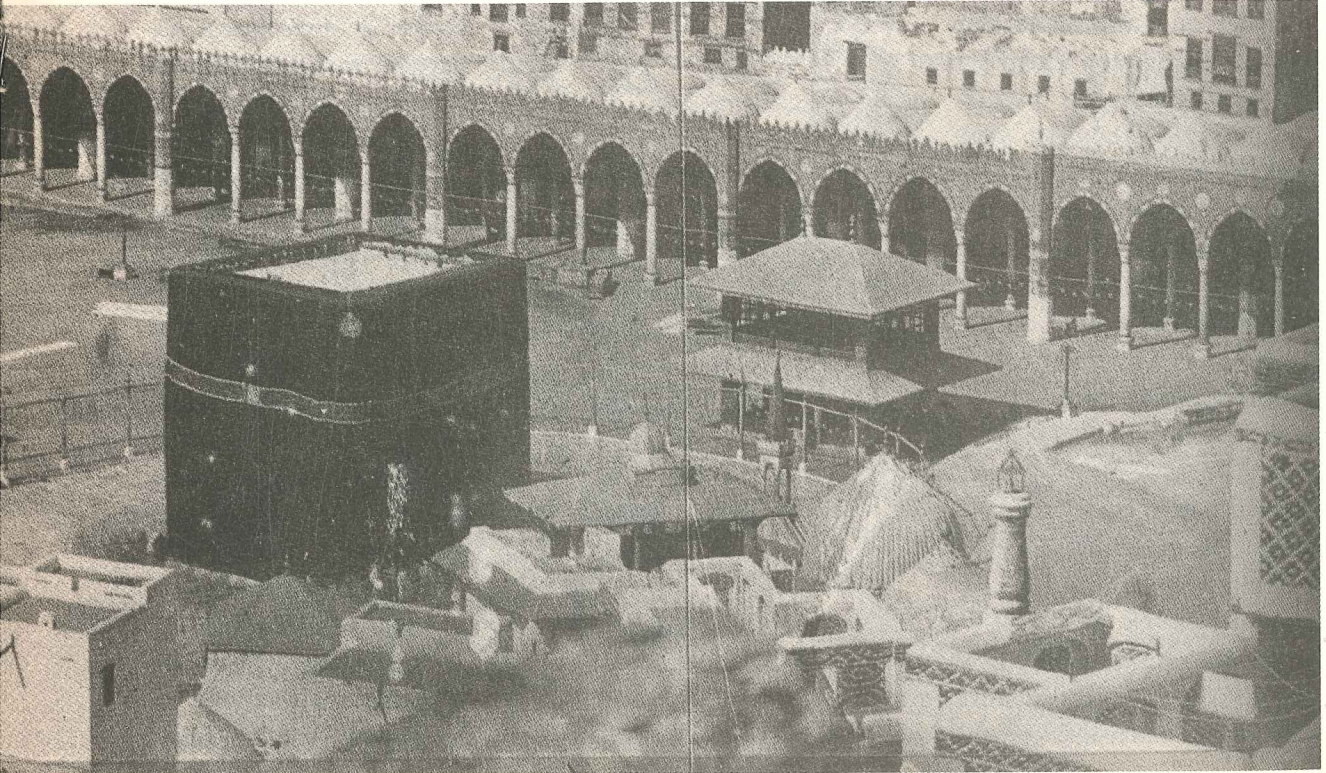
Rabbimiz birdir. Babanız da birdir; hepiniz Adem'in çocuklarıdır, Adem ise topraktır. Allah yanında en kıymetli olanınız, ona en çok saygı göstereninizdir. Arab'ın Arap olmayana takva ölçüsünden başka bir üstünlüğü yoktur.

Ey Ashabım!

Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz? "Allah'ın elçiliğini ifa ettin, vazifeni yerine getirdin, bize vasiyet ve öğütte bulundun diye şahadet ederiz!"

(bunun üzerine Resul-i Ekrem, mübarek şahadet parmağını göğe doğru kaldırarak, sonra da cemaat üzerine çevirip indirerek söyle buyurdu:)

Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab!

Kitap Yüklü Merkep

Murtaza Koçak

“Oku. Yaradan Rabinin adıyla oku”.

Allah-u teala peygamber efendimize ilk olarak bu ayeti kerimeyi göndermiştir. Ayrıca Peygamber efendimiz (s.a.v) “ilim Çin’de dahi olsa gidip alın” buyurmuşlardır. Bu konuda daha birçok hadis ve ayet sıralanabilir. Ayetten ve hadisten de anlaşılacağı üzere İslam dini öğrenmeye, okumaya, bilgi edinmeye önem vermiştir. O nedenle Bedir savaşında peygamber efendimiz her on müslümana okuma yazma öğreten esirin serbest bırakılacağını buyurmuşlardır. Ve böylece yeni oluşan islam ümmetinin eğitim ve öğretim seviyesi yükseltilmiştir. İşte islam dini bu yetişmiş ve eğitilmiş insanlar tarafından dünyanın dört bucağına yayılmıştır. Eğitilmiş olmak prof. olmak veya doçent olmak demek değildir. Burdan anlaşılacağı üzere tebliğ sürecinde yetişmiş ve eğitilmiş olmak gerekmektedir. Her insan tebliğ görevini yerine getiremeyebilir. Bireylerin tebliği tam manasıyla gerçekleştire-

bilmesi için Kur’an ahlakı ve Kur’an eğitimiyle kuşatılması gerekir. Bazen güzel bir davranış onlarca sözden daha makbul olabilir. Yoksa sonuç başarısızlık hatta hüsrarla sonuçlanabilir.

Peygamber efendimizden sonra da müslümanlar ilme ve eğitime önem vermişler ve dünyanın ilk kütüphanesini oluşturmuşlardır. Onlarca bilim adamı ve fikir adamı yetiştirmişlerdir. Örneklerden de anlaşılacağı kadarıyla her müslümanın okuması, öğrenmesi bilmesi ve bildirmesi temel vazifelerindedir. Allah-u teala Kur’an-ı Kerim’in birçok yerinde “düşünmez misiniz”, “Akletmez misiniz”, “Gezip görmez misiniz” gibi ayetlerle insanları düşünmeye, anlamaya ve öğrenmeye teşvik etmiştir. O nedenle bir müslüman nasıl sadaka veriyor. nasıl şükür namazı kılıyorsa aynı şekilde okumalı ve öğrenmelidir.

Bugün insanlığa uygulanan zulüm ve katliamların ana sebe-

bi cehalet ve karanlıktır. İşte müslümanlar karanlığı aydınlığa dönüştürecek ve insanları cehaletten kurtaracak bilgiyi öğrenmeli ve öğretmelidir. İşte o zaman bir müslüman erdemli ve bilgili kişi olur. Karanlığa ışık olmayan, yaraya merhem olmayan bir bilgi boş ve faydasız bilgidir. Boş ve faydasız bilgilere sahip bir insanın sırtında tonlarca ağırlığında kitap olan bir eşekten farkı yoktur. Bu kitap yüklü eşek tabiri Kur'anda geçmektedir (Cuma Suresi 5. ayet) ve insanlığa faydası dokunmayan asalak insanlar için kullanılır. Onun için her müslümanın dudağından şu dua yükselmelidir: "Allah'ım faydasız ve boş bilgilerden sana sığınırım."

Günümüzde gençlerin ve yetişkinlerin dünyada gerçekleşen önemli olaylara kayıtsız kalmalarının en önemli sebeplerinden biri de beyinlerini boş ve faydasız bilgilerle doldurmalıdır ve bu kervanın en ön saflarında belki de biz bulunuyoruz. Belki de toplumun böyle olmasından en büyük suçlu biziz. Onun için değişimi ve değiştirmeyi, ruhlarda devrim yapmayı hedefleyen biz herşeye kendimizden başlayabiliriz. İlk olarak sırtımızdaki tonlarca boş

bilgileri atmakla başlayabiliriz mesela...

Ayrıca ülkemize ÖSS-LGS diyerek gençleri tek tipleştiriyorlar. Hayatlarının en verimli dönemlerinde beyinlerine boş ve faydasız bilgileri yükleyip yarış atları gibi yarıştıyorlar. Hayat, sanki sadece basit bir sınavmış gibi düşüncelerini istiyorlar ve bunun sonucunda bir milyondan fazla aynı tip, aynı düşünen işe yaramaz, hep birilerinden çare bekleyen yığınlar oluşuyor. Ne kadar vehim ve elim bir manzara...

Ve sonuç olarak eğer tek bir beyin, tek bir birey, tek ve tek bir tip olmak istemiyorsak ve hep birilerinin fikir üretip o fikirlerini beyinlerimize ihraç etmelerini istemiyorsak kendimiz için ailemiz için ve tüm insanlık için faydalı olacak bilgileri öğrenmeli ve öğretmeliyiz. Bizim dünyanın en faydalı bilgilerini öğrenmemiz tek başına bir anlam ifade etmiyor. Bu bilgilerimizi insanlığın yararına sunmalıyız. İşte o zaman hakiki bilgiye kavuşmuş oluruz. Aksi halde kitap yüklü eşeklerden farkımız kalmaz. Onun için yazımız şu dua ile bitirelim.

"Allah'ım faydasız ve boş bilgilerden sana sığınırım."

Bir insanın yaşamından değerli bir şeyi yoksa, o insanın yaşamının da değeri yoktur.

Tagore

Öncüler Öncüsü

Selman-ı Farisi

Mustafa Gedik

Haydi Onun Gibi Hendekler Kazmaya!

Öncüler Öncüsü olarak bu ay Peygamber efendimizin ashabından İran'lı olduğu için Farisi, Farşlı olarak anılan ve Medine'de müslümanları yaşadığımız çağdakine benzer bütün yönlerden kuşatan müşriklere karşı müthiş bir taktik geliştirerek koruyan Selman-ı Farisi Hazretleri var. Bugün zihinlerimizin, gönüllerimizin, ailemiz ve geleneklerimizin bütünüyle yaşama biçimimiz olan dinimizin medya başta olmak üzere çeşitli araçlarla kuşatıldığı

bir ortamda, bütün değerlerimizi ellerine inançlarını, ahlaklarını, bilgi ve becerilerini alıp Hendekler kazarak koruyacak Genç Öncüler'e örneklik teşkil eden Öncüler Öncüsü Selman-ı Farisi var. Müslümanların en zor günlerinden birinde başta Hz. Muhammed olmak üzere bütün müslümanlar tarafından fikri dinlenen İran'lı sahabe Hz. Selman. Tam da içinde doğup büyüdüğü milletine özgü o sürekli hüznü mizacıyla Selman, Hendek Savaşı'nda Medine'nin savunulmasını şehrin etrafına hendek kazıp çevirmek suretiyle gerçekleşeceğini savunan fikriyle islam tarihinde bir yer edindi.

Selman İranlı zengin bir ailenin çocuğu olarak doğdu. İçinde hakikati bulma arayışı onu dine yöneltmiş ve ateşli bir dindar kesilmiş kendini bu yola adamıştır. Selman, önceleri ateşperestlerin sadık hizmetkârı ve yılmaz fedaisidir. Ama yine de bir eksiklik vardır. Ateşperestlerdeki dini anlayış onu doyurmamakta, bütün zamanını dolduran ibadetler ne yaparsa yapsın onu yine de tatmin etmemektedir. Bir gün ansızın mecusilerden kaçır ve çöllere düşer. Sonra bir kiliseye sığınır ve oradaki rahiplerden hristiyanlığı öğrenir. Kilise ayinleri de artık onu doyuramamakta, hakikate susamış ruhunu tatmin etmemektedir. Kiliseden de kaçmıştır. Kısa süreli hakikati buldum inanişini yerini yeniden acı arayışlara bırakmıştır.

Bir gün, Arabistan çöllerinden çıkmış Mu-

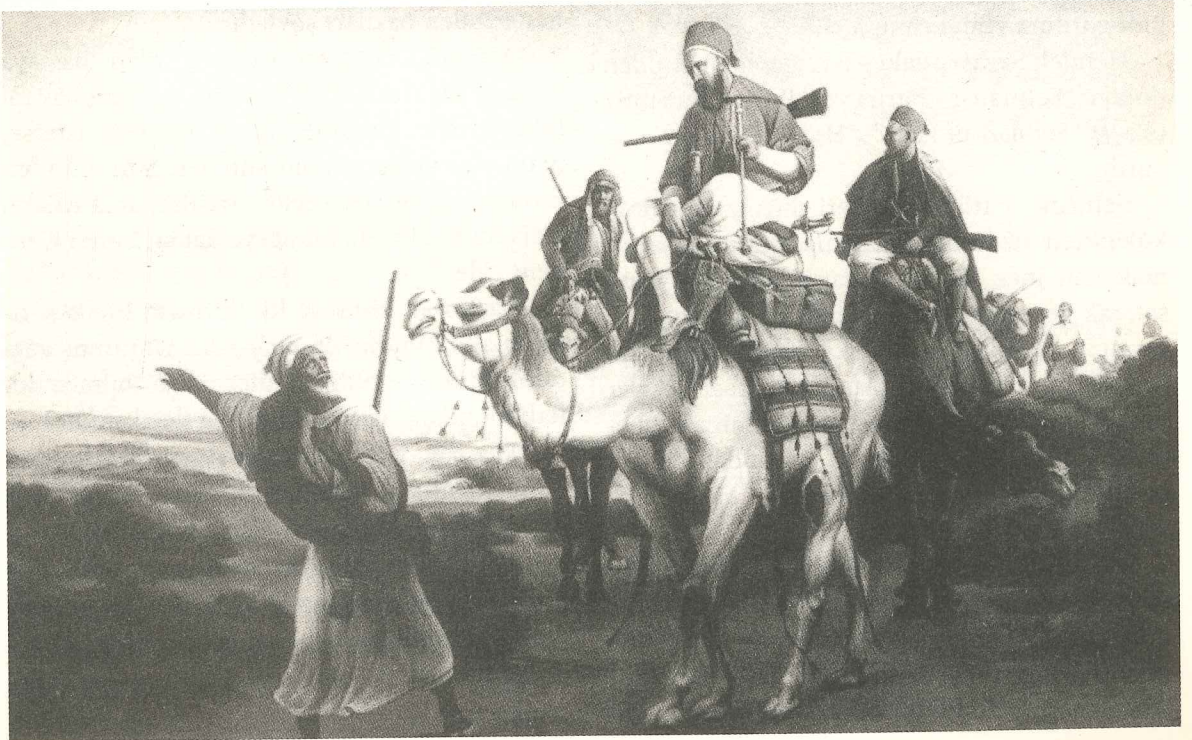
hammed adlı birisinin kendisini Allah tarafından gönderilmiş bir peygamber olarak ilan ettiğini duymuştur. Selman'ın o çokça düş kırıklığı yaşamış ruhu yeni bir heyecanla sarsılmakta ve yeni bir çekim merkezinin gücüne kapılarak gayri ihtiyari Arabistan çöllerine yönelmektedir. Selman aramaktan yorgundur ama aramaktan ve ruhunu tatmin edecek hakikate ulaşmaktan başka bir çıkış yolu da yoktur.

Medine şehrine ulaşınca doğrudan insanlardan kendisini ona götürmelerini ister. Peygamberin ashâbı bu tuhaf adamı tedirginlikle ve güvensizlikle karşılasalar da Peygamber efendimiz (s.a.v) ve Selman göz göze geldiklerinde iki gönül arasında yıllarca öncesinden varmışcasına bir sevgi akar. Bir tarafta ulul azm bir Peygamber, bir tarafta hayatı kederli arayışlarla geçmiş bir çöl adamı. Bir tarafta kendi içinde bile garip kalmış tüm zamanların en büyük insanı, diğer tarafta onu bulmak için annesini, babasını ve tüm zenginliği ve zevkleri elinin tersiyle itmiş soylu Selman.

Selman'ın üzerine çölün tozu ve kokusu sinmiştir. Gözleri ağlamaktan ve düş kırıklığı-

na uğramaktan sonsuz bir dolmuş bir yürek delisi. Hz. Peygamber (s.a.v.): Bırakın! Dost dostla gelsin diyor. Selman'ın gözlerindeki o sonsuz hüznün bir çocuğun gurbetten dönen babasını karşılarkenki sevincine dönüşmüştür. Peygamber efendimiz beklemiş, Selman ise aramıştır. Belki de Selman'ın bütün bu acıları ve arayışı Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ona: Selman ehli beyttendir, demesine neden olmuştur. İki dost! Başkaları anlamasa da aralarında gizli bir anlaşma var. Suskunluklarında bile birbirlerini anlıyorlar ve birinin yüreği diğerinin göğsünde atıyor.

Kelime-i şehadet getirerek müslüman oldu Selman-ı Farisi. Müslüman olduktan sonra, köle olarak Medine'de bir Yahudi'nin kölesi olarak yaşamaya devam etti. Peygamber efendimizin, "Kendini kölelikten kurtar ya Selman" buyurması üzerine sahibine gidip, azat olmak istediğini söyledi. Buna zorla razı olan Yahudi, üçyüz hurma fidanı dikerek yetiştirip ve hurma verir hale getirmeyi ve kırk rukye altın (o zamanki ölçüye göre bir miktar altın) vermesi şartıyla kabul etti. Bunu Resulullah'a haber verdi. Resulullah eshabına; "Kardeşinize

yardım ediniz” buyurdu. Onun için üçyüz hurma fidanı topladılar. Resulullah “Bunların çukurlarını hazırladılar, tamam olunca bana haber ver” buyurdu. Çukurları hazırlayıp, haber verince Resulullah teşrif edip, kendi eliyle o fidanları dikti.

Uzak diyarlardan geldiği için Eshab-ı kiramdan biriyle kardeşlik kurması emir buyrulunca, Ebu Derda ile kardeş oldu. Hendek savaşından itibaren bütün gazalara katıldı. Bedir ve Uhud savaşından sonra, Medine üzerine üçüncü defa yürüyen müşriklere karşı nasıl bir savunma yapılması gerektiği istişare ediliyordu. Bütün müşriklerin birleşerek hücum ettiği bu savaşta Selman-ı Farisi, Resulullah’a hendek kazmak suretiyle savunma yapmayı söyledi. Onun bu teklifi kabul edilip, hendek kazıldı. Bu sebeple bu savaşa, Hendek Savaşı denildi. Selman-ı Farisi, içlerinde Amr bin Avf, Huzeife bin Yeman, Numan bin Mukarrin ile Ensar’dan altı kişinin bulunduğu bir grupla beraber bulunuyordu. Kendisi güçlü ve kuvvetli bir zat idi. Hendek kazma işinde gayet mahir ve becerikli idi. Yalnız başına on kişinin kazdığı yeri kazandı. Cabir bin Abdullah: “Selman’ın kendisine ayrılan beş arşın uzunluğunda, beş arşın derinliğinde yeri vaktinde kazıp bitirdiğini gördüm” buyurmuştur.

Hendek Savaşı’ndaki gayret ve hizmetinden dolayı Selman-ı Farisi’ye Peygamberimiz (s.a.v) “Selman-ül Hayr” “Hayırlı Selman” buyurdu.

Selman-ı Farisi hazretleri müslüman olup, kölelikten kurtulduktan sonra, geçimini sağlamak için ince hurma dallarından sepet örüp satarak geçimini temin ederdi. Kazancının bir kısmını da fakirlere sadaka olarak dağıtırdı. Resulullahın yakınlarından olup, bazı geceler huzurunda bulunarak başbaşa saatlerce sohbetinde kalırdı. Ashab-ı kiram tarafından da çok sevilip hürmet görürdü. Selman-ı Farisi hazretleri dünyaya hiç rağbet etmezdi.

Ayakta duramayacak hale gelinceye kadar namaz kılar, sonra bedeni yorulunca oturur dili ile zikir ederdi. Dili yorulduğu zaman da Allahü teâlânın yarattığı şeylerdeki hikmetleri düşünürdü ki, bu tefekkürü Peygamberimizin

“Bir saat tefekkür bin sene ibadetten hayırlıdır” buyurdıkları tefekkürdü. Birazcık dinlenince “Ey nefsim sen iyi dinlendin. Şimdi kalk Allahü teâlâya ibadet et.”

Diline de “Ey lisanım, sen de Allahü teâlânın zikrine başla” derdi. Müslüman olduktan sonra bütün ömrü boyunca akşamdan sabaha kadar böyle ibadet etti. Selman-ı Farisi hazretleri zaten Eshab-ı Suffe denilen ve Peygamberimizin bizatîhi kendilerini ilim öğrenmekle vazifeli kıldıkları ve Peygamberimizden bir an ayrılmayan kimselerdendi.

Kalbinde zerre kadar Allah ve Resulullah aşkından başka bir şey bulunmayan Selman-ı Farisi hazretleri, kendisine gelen bütün dünya malını Allah rızası için dağıtırdı.

Çok sade bir hayat yaşayan Selman-ı Farisi hazretleri, Hz. Osman devrinde hastalandı. Bu sırada kendisini ziyarete gelen Sa’d bin Ebi Vakkas’a artık dünyadan ayrılacağı ve bütün servetinin bir kase, bir leğen, bir kilim ve bir hasırdan ibaret olduğunu söyledi. Kendisini ziyarete gelen Ashab-ı kiram nasihat isteyince, onlara hasta olduğu halde devamlı nasihatte bulunuyordu. Bu hastalığı neticesinde Medayin’de vefat etti.

Selman-ı Farisi hazretlerinin kıymetli nasihatlerinden bazıları şöyledir:

“Mümin, doktoru yanında olan hastaya benzer. Doktoru, ona yarayan ve yaramayanı bilir. Hasta, kendine zararlı bir şeyi isterse, mani olur ve yersen ölürsün der. Müminin hali budur. O birçok şeyleri arzular, ama Allahü teâlâ mani olur, ta ölünceye kadar. Sonra Cennete gider.”

“Şaşılır şu kimseye ki, dünyaya hırsla sarılır, ama ölüm onu aramaktadır. Unutmuş ama unutulmuş değildir. Güler, ama bilmez ki, Rabbi ondan razı mıdır, yoksa değil midir?”

“Üç şey beni hayrete düşürdü. Bunlar; ölüm kendisini yakalamak üzere olduğu halde, dünyalık peşinde olan kimselerin hali, kendisi gaflete dalıp, kendini unuttuğu halde unutulmamış olup, hesaba çekilecek olan kimseler ve Rabbinin kendinden razı olup, olmadığını bilmediği halde, ağız dolusu gülen kimselerin hali.”

“Allah Bize Yeter”

Ismail Memiş

Gözler onun üzerinde idi, ellerinde ve ayaklarında zincirler vardı, yürüyordu izzet ve vakar ile, dünya böyle bir heybete şahit olmadı o ana kadar. Mancınık ve otuz metrelik ateş hazırды. Şirk, kibir ve zulmün yer yüzü temsilcileri onu mahkum etmişlerdi. Suçu; insanlığa Hakk'ı haykırmaktı. Neye tapacağını şaşırılmış önüne gelen heykeli, yıldızı, insanı ilah sanan benliğini yitirmiş bir topluma ilahınız, rabbiniz, melikiniz kendisinden başka ilah olmayan bir Allah (c.c.) demişti. Bu dehşetli görüntüyü seyretmeye değil insanlar, melekler bile dayanamamıştı. Yüce Rab'den izin alan melekler ona gelip “sana yardıma geldik” dediler. O ise hiç birinin yardımını kabul etmedi.

Artık mancınıkta idi, ip kesildi ateşe doğru gidiyordu. Melekler haydi işte seni kurtaralım dedilerse de fayda etmedi. O güzel ağızda sadece bir cümle vardı; “Hasbiyallah” “Allah (cc) bana yeter”. Mevla ateşe kendisi seslendi; “serin ol”. Ateş bahçeye dönüştü, melekler kollarına girerek onu yavaşça indirdiler. Bu kişi ki Kuran'da “usvetül hasene” “en güzel örnek” diye geçer. Mükemmel örnek. Bu kişi ki Allah'ın Halilim, dostum dediği. Bu kişi ki Hz. İsmail'in (a.s) ve Hz. İshak'ın (a.s) babası, Hz. Yakup'un (a.s), Hz. Musa'nın (a.s) ve Hz. İsa'nın (a.s) dedesi. Hepsini için yüce Rabb'e yalvaran, dua edışı ile de bize örnek olan Hz. İbrahim (a.s).

Bu mükemmel örneğin soyundan bir mükemmel örnek daha dünyayı şerefliendirdi. Hz. İbrahim(a.s)'in yumuşaklık timsali halim oğlu Hz. İsmail (a.s)'in soyundan gelen bu varlık alemlere rahmet olarak gönderilmişti. Görevi beytullah ve insanların kalbine uzanan şirk ziftine bulanmış hayvandan sefil ellere dur demektir. Şefkat, tevazu, asalet, merhamet, cömertlik ve tüm güzellikleri tevhid temeli ile tüm insanlara yansıttı. Allah'ın Halil'ini ateşe atan, yurdundan süren cehalet ve zulüm mirasının yeni sahipleri “o nur saçan kandil” yalanladılar, aşığıladılar, alay ettiler.

Bir süre sonra resul hicret etti. Aynı dinlerden olan insanlar barış içinde yaşadılar. Savaşa mecbur kaldıklarında Allah yolunda savaştılar. Zorluklarla; açlık yoksulluk ile yaşadılar. Bu başarılarına gelenler onların bencilliklerini değil cömertliklerini arttırdı.” Onlar, kendilerine insanlar: size karşı insanlar toplandılar, artık onlardan korkun dedikleri halde imanları artanlar ve “Hasbünallahu ve ni'mel

vekil -Allah bize yeter, O ne güzel vekildir.” diyenlerdir.

Al-i İmran suresi 173. ayette de bildirildiği üzere onların da bir sözü vardı. Tarihsel perspektifte olayları Kur'an ve sünnet ışığında incelediğimizde gördüğümüz şudur. Peygamberler ve onlara iman eden kişiler şirke, zulme ve her türlü saldırıya yalnız Allah'a tevekkül (güven,sırtını dayama) ederek mücadele etmişler ve bu mücadeleyi “Allah bize yeter” lafzı ile dillendirmişlerdir. Zamanımızdaki tehlikeler ve düşmanların kavramları aynıdır. Onlara karşı İbrahimi duruş ancak ve ancak bu lafzın hayatın her alanında yaşanması ile gösterilir. Eğer tüm alem bize sırt çeviriyorsa işte Tevbe suresi 129.ayet: “Eğer onlar yüz çevirirlerse de ki: Bana Allah yeter O'ndan başka ilah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim ve büyük arşın Rabbi O'dur.

Genç Öncüler

İftar Programı'ndan İzler

Bu dönem ikinci yılına bastığımız "Genç Öncüler" dergisi herkesin bir idolü haline gelmişti. Bir çok lise talebesinin oluşturduğu bu birliktelik hızlı bir şekilde etrafa yayılmış ve adından söz ettirir olmuştu. Ve hatırlayacak olursanız bu büyüklük ve birliktelik çok muhteşem bir kutlamayla adını tarihe geçirmişti. Evet, doğru tahmin ettiniz. "Fetih Şöleni"nden bahsediyorum. Daha önce de sizlere aktardığımız bu muhteşem gece bütün anlarıyla zihinlerimizde sabit tutuyor. Aslında Genç Öncüler'in bu türlü gecelere alışık oldukları aşikar. Yakın zamanda gerçekleştirdiğimiz "Genç Öncüler" iftarı en az şölen kadar ses getirecek bir

yoğunlukta gerçekleşti.

Mekan bildiğimiz üzere "Vatan Düğün Salonu". Birçoğumuz düzinelerce macerasının yaşandığı gizemli mekan. Yine aynı ihtişamıyla bir büyük gece için ayrı bir havaya bürünmüştü. Bütün arkadaşlarımızın azimli gayretleri sonucunda çehresi bir başka güzelleştirilmişti. İftara daha birkaç saat vardı ki salondaki afişleme işlemleri sona ermişti. Herkes son derece sakin bir havayla başlayacak olan program için dakika sayıyorlardı. Çünkü daha önce öylesi büyük bir şölene imza atmışlardı ki, bu onlar için deve de kulak kalıyordu adeta.

Ezan okunduğunda salondaki sohbet sona

Karadenizli Bir Babadan Oğluna Mektup

Uy sevgili uşağım!

Allah'ın selamı tabiidur. Mektubu çok ya-
vaş yazayrum, çünkü bilirum ki, çabuk oku-
yamazsun.. Benden yana sual edersen, Allahu-
ma pin şükür iyiyum, yeni pir iş puldum.. Em-
rimde yüze yakın adam var, hepsi de sessuz se-
dasuz, kendi hallerinde. Ne iş pulduğumu so-
raysan söyleyeceğüm patlama, mezarlık pek-
çisi oldum.. Bacın Emine bir uşak doğuracak,
daha erkek midur, kız midur, pelli değil. Ha-
çan o yüzden sağa dayı mi oldin, teyze mi ol-
din söyleyemeyrum.. Temel emicen de tükkan
açtu, o da otuza aldığınu yirmipeşe vereyi, sü-
rümnden kazaniymiş oyle dedi.. Bizim koye fin-
dukçuların Temel'i muhtar seçtuk, akıllu uşak
daa. Geçen gün hepimizi zelzeleye karşı aşı
etturdu. Temel akılludur, hem de durüsttür..
Geçenlerde bir şaksinin şoförü koye varmış,
muhtari arayı, meğer yolda pir tavuk ezmuş
sahibini soraymış.. Muhtar Temel tavuğa pak-
mış, hapu bizden değildir, pizum koyde yassu
tavuk yoktur, demiş.. Senin küçüğün Memet
çok akıllu pir uşak çıktı. Geçen gün tepeye
varmış, elinde bir ip sallayup durıy.. Anan, uy
uşağım ne edeysun orada demiş.. O da heva
turumuna bakayrum demiş. Çektum oni ak-
şam karşıma, anlat bakayum şu hava turumu
işinu dedim. Anlattı, meğer ip sallanunca ha-

vanin rüzgarlı olduğunu, ip islanınca da yağ-
mur yağdığını anlaymış..

Çok akıllu uşak vesselam. Sen o yaşta böy-
le akıllu değilidun! Yaa işte böyle uşağım..
Memleçetten sağa pol pol havadis.. Yeni hava-
dis olursa yine yazayrum.. Baki Hudaya ema-
net ol.

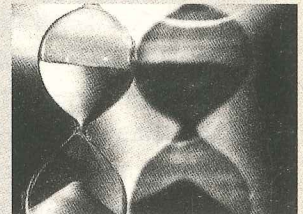
Baban

Not: Mektuba para koyacaktum, ama geç
akluma geldu, zarfu kapatmışım.

ZEKA SORUSU

Yumurtanızı tam 15 dakika kaynatmak istiyorsunuz.
Biri 7, diğeri 11 dakikalık iki kum saati kullanarak bunu nasıl yapabilirsiniz?

12. sayının cevabı

Kişilerden herhangi birine gidip eğer arkadaşına sorsam kurtuluş yolu olarak hangisini gösterir? ve o kişinin gösterdiği yolun tam tersi olana giderek kurtulabilirsiniz. Evet bir düşün-

nelim eğer yalancıya sorsaydınız yalancı doğrucunun kurtuluş yolunu göstereceğini bildiği için size felaket yolunu gösterecekti. Yok eğer doğrucuya sormuş olsaydınız size yalancının sizi yanıltmak için yanlış yolu göstereceğini bilirdi ve doğru söyleyeceği için size felaket yolunu gösterecekti.

Bizansa Verilen Ders

Abdullah Muhsin Yıldız

Daha 1038 yılında, Halife'nin komutanı olacak kadar yükselen Türkler, onun inancına yürekten bağlı kalıyorlar, ancak silahlarını ve topraklarını da ellerine geçiriyorlardı. Tuğrul Bey, komutası altındaki üç yüz bin kişi ile Sultan'ın adına Bağdat'a giriyordu. Halife'yi düşmanlarının kapattığı yerden çıkarıyor, büyük bir saygıyla atına bindiriyor, atın geminden tutarak, onu saraya götürüyordu.

Halife, Türkler ile olan zorunlu anlaşmasını daha da sağlamlaştırmak için, Sultan'ın kızkardeşini kendisine eş olarak seçti. Fakat, kendi kızını Sultan'a vermekten, yaşamı boyunca kaçındı. Selçuklu Devleti'nin kurucusu Selçuk Bey'in torunu Tuğrul Bey'in yerine, yeğeni Alparslan geçti. Asya İmparatorluğu ile yetinmeyen Alparslan, Fırat'ı aşarak, Hazar Denizi, Toroslar ve Karadeniz arasında kalan büyük bir bölgeyi Türk seline boğdu. Ermenistan, Gürcistan ve Kafkasya hemen Alparslan'ın egemenliği altına girdi. Rumlar, o eyaletleri boşaltmışlar ve batıya çekilmişlerdi. İmparatoriçe Evdoksiya Romanos Diogenes adında bir barbar ile evlenmişti. Böylece Evdoksiya, Romanos Diogenes'i tahtına ortak ederek hükümdarlığını kurtarmayı düşünmüştü.

Romanos Diogenes, önceleri büyük varlıklar göstererek Frigya, Kapadokya ve Ermeni krallığını öncü Türklerden kurtardı. Ancak Alparslan, geri çekilen aşiretlerin yardımına koştu. Savaş sırasında dikkatleri üzerine çekmek için beyaz elbise giydi. Seçkin atlı savaşçıların başına geçti. Düşmanla yakın temas sırasında bir yararı olmayacağı için ok ve yayını

yanına almadı. Alparslan, kılıç ve gürzle silahlanmayı daha uygun buldu. Ordusunu coşturmak için bir konuşma yaptı.

Alparslan, en ön safta savaşa katıldı. Savaş alanı onun için ya zafer yeri, ya da mezar olacaktı. Uzun bir yaz günü, her iki ordudan, yani Bizans ve Türk ordularından oluk oluk kanlar aktı. Gün batarken Küçük Asya yeniden Rumların elinden gitmişti. Romanos Diogenes ölü atının yanında ağır yaralı olarak yatıyordu. Türklerin tarafına geçmiş olan bir köle, İstanbul'da Evdoksiya ile birlikte gördüğü Romanos Diogenes'i hemen tanıdı. Köle, bir Bizans askeriyle birlikte ağır yaralı Romanos Diogenes'i Alparslan Bey'e götürdü. Alparslan, Romanos Diogenes'e önünde yeri öpmesini buyurdu ve kanlı ayağıyla ensesine bastırıldı. Olaya tanık olan Bizanslılar, gözyaşlarını tutamadılar. Bu, yenileni aşağılama hareketinden sonra Alparslan Bey, İmparatoru yerden kendi elleriyle kaldırdı, tutup onu kucakladı ve yenilgisinden dolayı düşmanını teselli etti. Alparslan Bey:

"Benim gibi cesur olanları takdir etmeyi ve kaderin cilvelerini kabul etmeyi öğrendim. Benim size karşı nasıl davranacağımı umuyorsunuz?" diye sordu.

Romanos Diogenes, Alparslan'a şöyle dedi:

"Eğer zalimseniz beni öldürürsünüz, kibirlisenez atınızın arkasına zincirle bağlatırsınız, olgun ve merhametliyseniz, fidye ödetip beni ülkeme iade edersiniz."

Alparslan, şanına layık bir komutandı.

Romanos Diogenes'in fidyesi bir milyon al-

tın olarak belirlendi ve ayrıca Bizanslılar, Selçuklu Sultanı'na her yıl

dört yüz bin altın tutarında vergi ödemeyi de kabul ettiler. Romanos Diogenes, İstanbul kapılarına geldiğinde, bütün imparatorluğun Malazgirt bozgunundan dolayı kendisine karşı ayaklandığını işitti. Bu yüzden, fidyesi için ancak bin altın toplayabildi ve onları Alparslan'a gönderdi. Alparslan Bey, bu gücünü yitirmiş düşmanını sözüne bağlılığından etkilendi ve fidyenin geri kalan bölümünü bağışladı. Üstelik tahttan düşürülmüş olan Romanos Diogenes'i hapisten kurtarmak ve tahtına yeniden oturtmak için İstanbul'a sefer düzenlemeyi düşündü. Ne var ki, daha kendisi yetişmeden, Romanos Diogenes'in hapiste öldüğünü haber alarak bundan vazgeçti.

Alparslan Bey, asıl yurdu olan Türkistan'da Harzem Sultanı'nın tahtından indirmek üzere yola çıkmıştı. Yolu üzerindeki Amuderya Irmağını geçmek için bir köprü kurdurdu. Ordusunun bir kıydan karşı kıyıya geçmesi yirmi gün, yirmi gece sürdü. Savaş alanında yenilen Harzem Sultanı'nın, huzuruna getirilmesini buyurdu. Alparslan Bey'in, Sultan'ın el ve

ayaklarından bir direğe bağlanmasını buyurdu. O'nun, öylece can vennesini istiyordu. Bu korkunç davranışından dehşete kapılan bir tutsak, muhafızların elinden sıyrılarak eline geçirdiği bir hançeri Alparslan Bey'in kalbine sapladı.

Ölümlle pençeleşen Alparslan şöyle konuştu:

"Bunu hak ettim. Gençliğimde bir bilgin bana, Allah önünde alçak gönüllü olmak, kuvvetine güvenmemek ve düşmanlarını hor görmemek gerektiği öğüdünü vermişti. Ben bu öğütleri tutmadım. Gururum yüzünden cezalandırıldım. Dün tahtımın üzerinde askerlerimi ve onların disiplinini, cesaretini izlerken, dünyanın atımın ayakları altında titrediğini sanıyordum. Kendi kendime 'Sen dünyanın en büyük efendisi ve yenilmez savaşçısının' diyordum. Oysa şimdi ölüyorum. Bu kahraman ordular artık benim değil!.."

Alparslan'ı Selçuklu Sultanlarının kabrine gömdüler ve mezar taşına şunları yazdılar: 'Alparslan'ın şanının gökyüzüne yükseldiğini görenler, buraya gelin ve onun toprağına bakın!'

Cihan Aktaş İle İran Sineması Üzerine -II

Hazırlayan: Mustafa Emin Büyükcoşkun

Cihan Aktaş Beşikdüzü Öğretmen Lisesi'ni (1978) ve İstanbul DGSA Mimarlık Fakültesi'ni (1982) bitirdi. Mimar, basın danışmanı ve gazeteci olarak çalıştı. Yeni Devir'de köşe yazıları yazdı. Edebi ve fikri çalışmalarını çeşitli dergilerde yayınlamayı sürdürmektedir. 1995'te TYB, 1997'de Gençlik Dergisi tarafından 'Yılın Hikayecisi', 2002'de TYB tarafından yılın romancısı ödülüne layık bulundu.

Genç Öncüler: Son dönem İran sinemasının çıkmaza girdiği ve kendi kendini tekrar etmeye başladığı iddiası hakkında ne düşünüyorsunuz?

Cihan Aktaş: Bu iddia sinemadaki gelişmelerin ancak bir kısmı için doğru olabilir. Mahmelbaf gibi devrimci ve dindar bir sinema arayışı içinde olan bir yönetmen, filmlerinin Batı festivallerinde gördüğü ilgiden sonra çalışmalarını daha çok Batılı seyirci için ve Batı festivalleri jürisi için planladığı izlenimini veriyor.

Kandahar Seferi İranlı bir yönetmenin kendi kendinin oryantalisti olmaya başladığının bir örneği. Bunun anlamı kendi toplumuna bir Batılı gibi bakmayı denemek, şu var ki bakan göz tam olarak Batılı da olmadığı için ortaya bir tür pornografik etki uyandıran bir açma çabasını yansıtan filmler çıkıyor.

Bu açıdan bakılınca kazandığı başarı İran sinemasının aynı zamanda engeli haline de geldi denilebilir. Genç yönetmenler bu başarının izini sürdükleri ölçüde içtenlikten uzaklaşıyorlar. 90'lı yıllarda Batı festivallerinde ilgi gören Kiyarüstemi'yi taklit eden pek çok yönetmen oldu ve bu yönetmenler eleştirmenler tarafından 'Kiyarüstemi sendromuna yakalanmış' olarak tanımlandılar. Bu şekilde bir taklide bir de 90'lı yıllardan itibaren seyirciyi gişeye çekme amacıyla yapılmış sıradan aşk filmi, melodramlar, aile filmleri de eklendi. Bu sonuncu olumsuz gelişme, sinema kurumunun maddi açıdan kendine yeterli olması gerektiği gibi bir kabule dayanıyor ama yeni İran sinemasının başlangıçtaki hedeflerine de ters düşüyor. Bu hedefler starsız bir sinema ve kültürlü bir sinema çevresi oluşturmayı amaçlıyordu. 90'lı yıllarda İran sinemasında kadın ve erkek star oyuncular göründüler. Ayrıca 80'li yıllar boyunca filmlerde pek işlenmeyen ya da

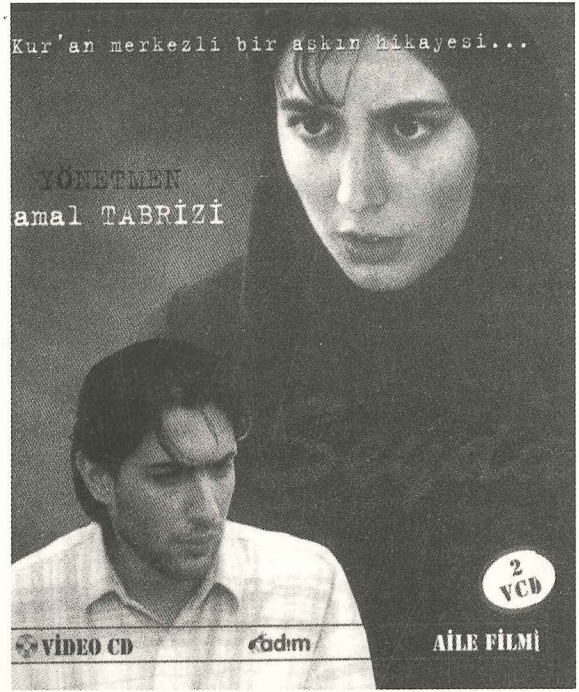

ancak irfani bir tema olarak yer bulan aşk temasının, geçmiş yıllardaki bu görmezden gelmeyi ödünlemek istermiş gibi hayli ucuz bir şekilde işlendiği görüldü.

Bütün bunlar sinemada bir kendi kendini tekrar, bunalım, çıkmaz yaşandığı izlenimini veriyor ancak ben izlemeye başladığımdan bu yana İran sinemasında bir bunalımın var olduğu her zaman söylenir. Bunca çeşitlilik ve karmaşaya karşılık iyi örnekler, özgün çalışmalar ve yeni duyarlıkları sergileyen filmler de yapılmaya devam ediyor. Bir sinemanın ayakta kalması, kendi kendini finanse edebilen bir kuruma dönüşebilmesi için, yeterince seyircisi olması gerektiği bilinen bir gerçektir. İran'da da başka ülkelerde olduğu gibi seyirci çeken sinema, entellektüel ve sanat değeri taşıyan bir sinema değildir. Seyircinin tercih ettiği, kendisine hoşça vakit geçirten, onu bulunduğu hayatın acı gerçeklerinden uzaklaştıran sinema türünün konuları da, kişileri de gerçeklerle fazla ilgili olmayabilir. Bu bağlamda İran televizyonunda gösterilen diziler de dikkate değerdir. Bu diziler özellikle devrimden sonraki dönemlerde geçiyorlarsa, gerek konuları gerekse karakterleri itibarıyla resmi ideolojinin hassasiyetlerini göz önünde bulundurdukları için, bazen sahicilik duygusu uyandırmayabiliyorlar. Ancak, televizyon kurumu büyük sermaye gerektiren din tarihi ve şahsiyetlerini konu alan yapımlarda belli bir başarı gösteriyor.

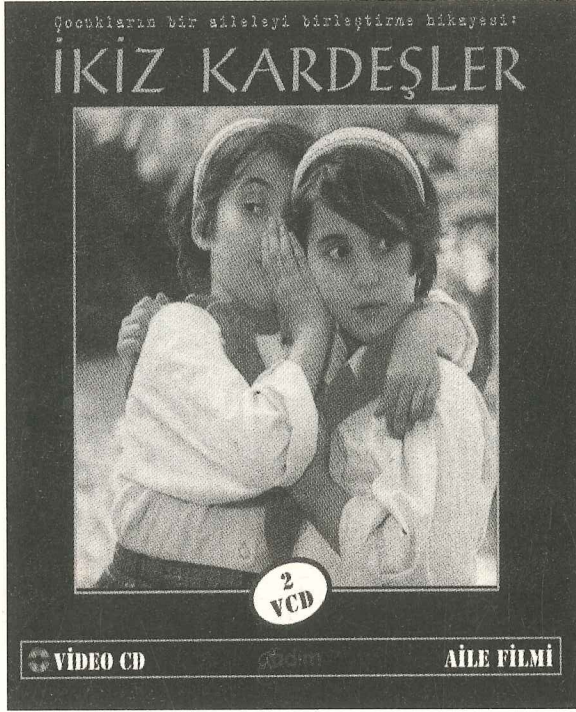
Genç Öncüler: Bilindiği gibi İran ile Türkiye komşu ülkeler ve bir çok ortak kültürel öge taşıyorlar. Sinema alanında da buna benzer izler görmek mümkün mü?

C. Aktaş: İran sineması Türkiye'de beğeni ile izleniyorsa, bunun ilk nedeni iki ülkenin kültürlerindeki ortak öğelerdir. Ayrıca her iki ülkede de sinema birbirine benzeyen süreçlerle ilerlediler, en azından 1979'daki İran devrimine kadar bu böyle oldu. Sözelimi 70'li yıllarda bir tarafta toplumdaki gelir uçurumunu ve adaletsizliği yansıtan toplumsal gerçekçi

filmler, diğer tarafta ise klişe aşk hikayelerini işleyen filmler vardı ve aynı yıllarda her iki ülkede de sinema seks filmleri tarafından felce uğratıldı. Devrimden sonra İran sineması, sahip olduğu tecrübenin olumlu boyutlarından yararlanacak şekilde yeni bir başlangıç yaptı ve ideolojik gerekçelerle belli bir amaca yönlendirildi. Bu alandaki ideolojik kaygının filmlerin üslubuna yansımamasına dikkat edilmesi, sanat sinemasının teşviki, yerli hikayelerin ve duyarlıkların desteklenmesi, Hollywood filmleriyle rekabet gibi bir kaygı bulunmaması gibi etkenler, yönetmenleri farklı arayışlara sevketti.

Gerçekçi sinemanın teşviki, devrimin halka ve sosyal adalete yönelik şiarlarından kaynaklanmıştır. Yine de bu tür bir teşvikin sonucunda ortaya neredeyse klasik İran şiirinin sinemadaki bir yorumu diye nitelendirilebilecek görsel gazeller çıkmıştır. Mahmelbaf'ın 'Bisiklet Süren Adam'ı, Rahşan Beni-itimat'ın Mavi Başörtülü ya da Şehrin Kabuğu Altında'sı gibi birçok filmde İtalyan yenigerçekçiliğinin etkilerini izleyebiliriz. Bu türün en başarılı yönetmenleri Muhsin Mahmelbaf, Mecid Mecidi,

Rahşan Beni-itimat gibi isimlerdir. (Burada Mahmelbaf'ın Aşk Zamanı (1991) ile Metin Erksan'ın Sevmek Zamanı (1966) ya da Şehriyar Parsipor'un Aşkın Portresi (1991) filmleri arasında bir paralellik kurulabilir.) Daha farklı bir ekol oluşturan, üslup bakımından belgesel film ustası Jean-Luc Godard'la karşılaştırılan Abbas Kiyarüstemi'nin kişileri ve konuları da neredeyse olduğu gibi gerçek hayattan alınmadır.

Devrime kadar İran sinemasıyla neredeyse paralel bir çizgi izleyen Türk sineması, 80'li yıllarda 12 Eylül'ün etkilerini taşıyan filmlere ağırlık verirken, bu yıllarda hayli seyirci bulan video filmlerinde Yeşilçam sinemasını bir tür sosyal geçekondulaşma olgusuyla birlikte yeniden üretti. 80'li yıllarda bir de ideolojik olarak bir özgüven kaybı yaşayan solcuların bu alandaki bunalımlarını, ayrıca askeri darbe sonucu maruz kaldıkları sıkıntıları, aydının toplum karşısındaki tedirginliğinden kaynaklanan yalnızlığını konu alan filmler çok gündemdeydi. Bu filmlerin dili, Uçurtmayı Vurmasınlar gibi birkaç iyi film bir yana, genellikle solcu aydınların toplumlarından kopuklu-

ğunun anlaşılabilirliğiyle maluldür. Gerçekçilik iddiası taşımakla birlikte, gerçekleri sözelimi dinsel inancın güzel tezahürlerini gözardı ederek, eklektik bir şekilde dillendirirler. 90'larda kısmen solculuğun kendi içindeki hesaplaşmalar sonucunda yüzünü kendi toplumuna döndürmesinin etkisiyle, daha inandırıcı ve iyi işlenmiş senaryolara dayanan filmler yapılmaya başlandı. Ayrıca ideolojik şartlanmalarla kendini kısıtlamayan, görece olarak daha perdesiz bir bakışa sahip yönetmenler ortaya çıktı. İran sinemasının başarısının bu yönetmenleri cesaretlendirdiğini söylemek mümkün. Bu yönetmenlerden biri olan Nuri Bilge Ceylan'ın eserlerindeki Kiyarüstemi etkisi bunun bir göstergesi.

Sinema pahalı bir sanat ve teknik. Bu açıdan Türk sinemacılarının kendilerini göstermeleri, devlet tarafından desteklenen İranlı meslektaşlarına göre daha zor. Türkiye'de hayli seyirci toplayan televizyon dizilerinin, usta yönetmenler ve sanatçıların mesleki performansları açısından bir handikap teşkil ettiği söylenebilir.

Genç Öncüler: Size göre İran sinemasının en önemli 10 filmi hangileridir ve 10 yönetmeni kimlerdir?

C. Aktaş: Sorunuza önemli bulduğum 10 yönetmeni en beğendiğim eserleriyle birlikte anarak cevap vermek istiyorum.

Mecid Mecidi: Gökyüzü Çocukları, Tanrı'nın Rengi, Yağmur.

Abbas Kiyarüstemi: Dostun Evi Nerede, Rüzgar Bizi Götürecekti.

Daryuş Mehrcuyi: Peri, Armut Ağacı.

Muhsin Mahmelbaf: İran Halıları, Ekmek ve Çiçek, Zayenderut Geceleri.

İbrahim Hatemikiya: Kerha'dan Ren'e.

Rahşan Beni İtimat: Nergis, Şehrin Kabuğu Altında.

Tehmine Milani: Ah Efsanesi.

Said İbrahimifer: Nar ve Ney.

Behram Beyzayi: Küçük Yabancı Başu, Yol-

cular.

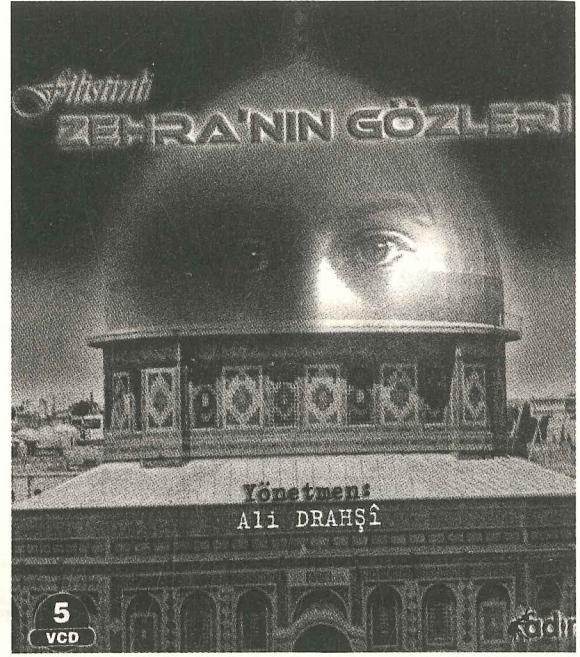
Kemal Tebrizi: Kertenkele, Şeyda.

Genç Öncüler: Son olarak neler söylemek istersiniz, okuyucularımıza mesajınız nedir?

C. Aktaş: Tevhid, insanoglunu zihinsel ve bedensel olarak özgürleştirmek için putlara tapmaktan alıkoyar. Bu putlar sadece heykeller taşlar değildir; daha tehlikeli olanları, zihnin özgürleşmesini engelleyen putlardır. Güzelliklerin istismarı ve çirkinlikleri gizlemekte kılıf olarak kullanılması, sanatın acı ve gözyaşı içinde yükselmesi, bazen bir çirkinleşme övgüsüne dayanak teşkil ediyor. Sevgili Nazife Şişman, Kafdağı'nın 53. sayısında yer alan 'Sinemanın İslamileştirilmesi' üzerine başlıklı yazısında, Türkiye'deki dindar camianın beyaz perde ve televizyondaki görüntülerle ilgili herhangi bir tartışma geçirmediğine dikkat çekiyordu. Buna karşılık, görselliğe ilişkin bütün tabulara ve şüphelere rağmen, görsellik her yerde. Olgular değerler yerine ikame edilirken, kırılmalar yaşanıyor. Hayatla din arasında açılan mesafede de Taleban yıkıcılığı çıkıyor karşımıza.

Sanat, güdümlü olmaması koşuluyla, son derece etkili, kalıcı bir bildirim ve iletişim aracı. İran sinemasının başarısını, güdümlü bir sinema, bir propaganda kanalı olarak tasarlanmamasına borçlu olduğu söylenebilir. Bir sanat eseri duygu ve düşünceleri, hayatları ya da olayları tabii ve yapmacıksız bir şekilde işleyebilmelidir. Kuşkusuz sanat hayatın başarılı bir taklidi değildir, ancak iyi bir sanat eseri hayatın, gündelik akışı içinde ihmal edilen incelikli yanlarını bize gösterebilir; kişilere, insanlara, hadiselerle kaba genellemelerle bakmamayı öğretebilir. Bunun dışında yine sanat aracılığıyla 'öteki'ni daha iyi anlamamız mümkün olduğu gibi, bizleri ötekileştiren kaba yargılar ve değerlendirmeleri geçersiz kılmamız mümkün olabilir.

Yeni İran sinemasının önemli ismi Mahmelbaf, sinemanın önemine ve dini açıdan uygunluğuna o kadar inanıyor ki, 'Hazreti Mu-

ammed bugün yaşasaydı, tebliğini sinemayla yapardı' şeklinde konuşmalar yapıyor. Mahmelbaf, devrimden önce hiç sinemaya gitmemiş. Sokaklarda yürürken de tağuti müzikleri işiterek harama girmek için kulaklarını tıkayarak yürürmüş. Aynı kuşaktan başka bir yönetmen, İbrahim Hatemikiya da devrimden önce sinemaya sadece kuzeninin önceden denetleyerek seçtiği filmleri görmek için gidiyor-muş. Müslümanların görsel sanatlarla ilgili gelenekleri, fıkhi mirasları bu sanatı teşvik etmediği halde İran sineması bugün dünyadaki en önemli sinemalardan biri durumuna geldi. Çünkü din alimleri sinemayla ilgili sorularla ilgilendiler. Sinema müslümanların modernizmle karşılaşmalarında gündemlerine gelmeleri muhtemel çeşitli soruların tartışıldığı bir alan oldu. Bu arada din ve sinema, İslamiyet ve sinema bağlamında akla gelen bütün soruların cevaplandırıldığı, sorunların çözümlendiğinden sözedilemez elbette ama bu beklenemez de... Hintli mimarlar yapıtlarının köşetaşını bilinçli olarak eksik bırakırlarmış ya... Sanatta her zaman bir boşluk, açıklık vardır. Sanatı öncü ve devrimci kılan da zaten gelişmeye imkan tanıyan bu açıklıktır.

Naci Abi Dert Dinler

Ayın Mevzuu: Korsan Davulcular

DAVULCUNUN KORSANINA DİKKAT

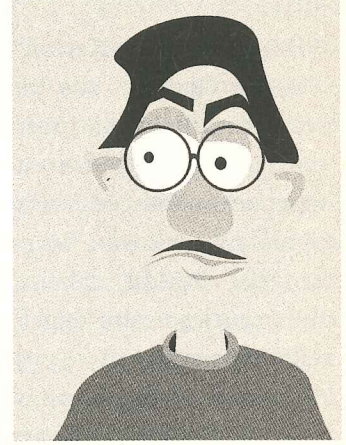
**Kızıltoprak, Feneryolu
ve mahalle sakinlerine**

11 ayın sultanı mübarek ramazan ayı boyunca gecelerinize şenlik katmak amacıyla sizlere hizmet sunmaktayım.

Vereceğim hizmet ve sonrasında sizlerin cömert bahşişlerinizi, haksız kazanç sağlayan korsan davulculara karşı emeğin değerini bilen sizlerden ricam; bahşiş verdiğiniz davulcunun mutlaka kimliğine bakmanızı istiyorum.

Hayırlı ramazanlar
DAVULCUNUZ
Zekeriya Çetin TAŞ
Mehmet BÖYÜR

Sevgili okurlarım, bu ay sizlerden korsan davulcular hakkında hayli şikayetler aldım. Keşke ramazandan önce konuyla ilgili uyarıda bulunsaydınız. Neyse yandaki ilan herşeyi açıkça beyan ediyor zaten, yüksek dikkatlerinize sunarım...

Okur mektupları;

Sevgili Genç Öncüler Ailesi;

Derginizi (Ekim-2004 sayısı) bir arkadaşımın tavsiyesiyle okudum. Bu derginizle ilk tanışmam oldu ve çok beğendim. Bizim gibi düşünen gençlere de kulak veren ve hatta kulak vermekle de kalmayıp, düşüncelerini açıklama ve sunma imkanı da sağlayan birilerinin olması çok sevindirici. Piyasadaki sayısı bile belli olmayan ve işe yaramaz, tüketim toplumunun ürünü "abur- cubur" dergileri gördükten sonra bu dergi adeta ilaç gibi geldi. Sizi tebrik ediyor vebaşarılarınızın devamını diliyorum. Ekim sayınızdaki "Bize Yazın" bölümündeki "Mehmet Akif" konusuyla ilintili olarak onun en büyük eserlerinden biri olan İstiklal marşı hakkında bir yazımı size gönderiyorum. İnşallah beğenir ve yayınlamaya uygun görürsünüz....

Aslı Bulut Aras

Not: Sevgili okurlarımızın ilgisine teşekkür ederken mektuplarında adres ve telefon bilgilerini belirtmeyi unutmamaları rica ederiz.

Bize Yazın:

"İddia" ve benzeri oyunların yaygınlaşmasını, Naci Abi ile Taci Abi'nin geleceğini, okullarınızda yaşananları, merak ettiğiniz konuları... bize yazın...

SALINÇIK

Nasrettin Hoca Takvimi

Kikir Kikir Sayfalar Masalçı Dede

Ömer Seyfettin (Kütük)

Yeni sayı sı çıktı
hemde tamamı renkli